

ZAKON O POLICIJSKIM SLUŽBENICIMA BOSNE I HERCEGOVINE

SL. GLASNIK BiH broj 27/04, 63/04, 5/06, 58/06, 15/08, 63/08, 35/09 i 07/12

Ovo je neslužbena prečišćena verzija navedenog zakona, što je potrebno imati u vidu pri njegovom korištenju s obzirom da je zvanična verzija sadržana u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine.

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE GLAVA I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Predmet zakona

Ovim zakonom regulišu se policijska ovlaštenja i radnopravni status (radni odnosi uključujući: dužnosti i prava, zapošljavanje, obrazovanje i usavršavanje, raspoređivanje, cinove, procjenu rada i unapređivanje, naknade, radne uslove, disciplinsku odgovornost, odgovornost za štetu te prestanak radnog odnosa) policijskih službenika Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH).

Član 2.

Policijski službenici

(1) Ovaj zakon primjenjuje se na policijske službenike zaposlene u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (SIPA) i Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: GPBiH) i Direkciji za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Direkcija).

(2) Policijski službenici su oni pripadnici policijskih organa iz stava 1. ovog člana koji primjenjuju policijska ovlaštenja propisana ovim zakonom i postupaju kao ovlaštena službena lica prema zakonima o krivičnom postupku u BiH (u daljem tekstu:

ZKP).

(3) Radna mjesta na kojima se zapošljavaju policijski službenici propisuju se prema zakonu kojim se uspostavlja pojedini policijski organ.

Član 3.

Osnove rada

(1) Rad policijskih službenika zasniva se na Ustavu Bosne i Hercegovine, zakonu i drugim propisima koji se primjenjuju u BiH.

(2) U obavljanju svojih dužnosti, policijski službenik djeluje na nepristrasan i zakonit način, vođen javnim interesom da služi i pomaže javnosti, promovišuci razvoj i ocuvanje demokratske prakse u skladu sa zaštitom ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Član 4.

Nacionalna zastupljenost

Struktura policijskih službenika u policijskim organima uopšte odražava nacionalnu strukturu stanovništva BiH prema popisu stanovništva iz 1991. godine.

Član 5.

Policijske oznake

(1) Policijskom službeniku službenu policijsku legitimaciju i policijsku znacku izdaje rukovodilac policijskog organa (u daljem tekstu: rukovodilac).

(2) Policijski službenik nosi uniformu u skladu sa pravilnikom policijskog organa i drugim propisima.

(3) Oblik službene policijske legitimacije i znacke koja mora biti jasno prepoznatljiva javnosti kao policijska oznaka propisuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće ministara) te donosi propise o izgledu policijske uniforme.

Član 6.

Pravo i dužnost nošenja oružja

Policijski službenik drži i nosi oružje i municiju u skladu sa pravilnikom koji donosi ministar ministarstva u okviru kojeg je ustanovljen policijski organ (u daljem tekstu: ministar, odnosno ministarstvo).

DIO DRUGI - POLICIJSKA OVLAŠTENJA GLAVA II - OSNOVNI PRINCIPI

Član 7.

Obaveza identifikacije

(1) Prije nego što policijski službenik počne primjenjivati policijska ovlaštenja, obavezan je da se identifikuje pokazivanjem službene policijske legitimacije ili policijske znacke.

(2) U izuzetnim slučajevima, kada identifikovanje iz stava 1. ovog člana može ugroziti bezbjednost policijskog službenika ili drugih lica ili dovesti u pitanje postizanje zakonitog cilja koji opravdava primjenu policijskih ovlaštenja, policijski službenik može se identifikovati na drugi način ili odgoditi identifikaciju.

(3) Čim okolnosti iz stava 2. ovog člana prestanu, policijski službenik identifikuje se na način iz stava 1. ovog člana.

Član 8.

Prikladnost i proporcionalnost primjene policijskih ovlaštenja

(1) Primjena policijskih ovlaštenja mora biti prikladna i proporcionalna potrebi radi koje se preduzima.

(2) Policijska ovlaštenja primjenjuju se sredstvima kojima se može postići zakoniti cilj sa najmanje štetnih posljedica i u najkraćem mogućem vremenu.

Član 9.

Odluke i naredbe za primjenu policijskih ovlaštenja

(1) Policijski službenik primjenjuje policijska ovlaštenja prema vlastitoj odluci u skladu sa zakonom, kao i na osnovu zakonite naredbe nadređenog službenika ili nadležnog organa.

(2) Policijski službenik neće izvršiti naredbu ukoliko bi time počinio krivično djelo po krivičnom zakonodavstvu u BiH. Policijski službenik će odmah podnijeti izvještaj o neizvršavanju naredbe svom neposredno nadređenom službeniku, odnosno višem nadređenom službeniku ukoliko je naredba izdata od strane neposredno nadređenog policijskog službenika.

(3) Ukoliko naredba bude ponovljena bez obzira na izvještaj o neizvršavanju, policijski službenik će svoj izvještaj dostaviti odjeljenju za unutrašnju kontrolu policijskog organa u kojem je zaposlen (u daljem tekstu: odjeljenje za unutrašnju kontrolu).

GLAVA III - POJEDINA POLICIJSKA OVLAŠTENJA

Član 10.

Policijska ovlaštenja propisana ovim zakonom

(1) Pored dužnosti i ovlaštenja propisanih ZKP-om, policijskim službenicima se, u cilju sprečavanja krivičnih djela i održanja javnog reda i mira, ovim zakonom daju sljedeća policijska ovlaštenja:

1. provjera i utvrđivanje identiteta lica i stvari;
2. obavljanje razgovora;
3. privođenje;
4. potraga za licima i stvarima;
5. privremeno ograničavanje slobode kretanja;
6. izdavanje upozorenja i naredbi;
7. privremeno oduzimanje predmeta;
8. korištenje tuđih vozila i komunikacionih sredstava;
9. pregled lica, stvari i prevoznih sredstava;
10. snimanje na javnim mjestima;
11. upotreba sile;
12. obrada licnih podataka i vođenje evidencija;
13. zaprimanje prijava.

(2) Ovlaštenja, koja su policijskim službenicima data ovim zakonom, mogu se ograniciti zakonom kojim se uspostavlja određeni organ.

Odjeljak 1 - Provjera i utvrđivanje identiteta lica i stvari

Član 11.

Ovlaštenje provjere identiteta lica

(1) Policijski službenik ovlašten je da izvrši provjeru identiteta lica:

1. koje predstavlja prijetnju drugom licu ili javnom redu ili bezbjednosti koja zahtijeva policijsku akciju;
2. koje se pregledava ili protiv kojeg su preduzete druge mjere ili radnje propisane zakonom;
3. koje je zateceno u objektu ili drugim prostorijama, ili u vozilu koje se pregledava, ukoliko je provjera identiteta neophodna;
4. koje je zateceno na području ili u objektu u kojem je sloboda kretanja privremeno ograničena, ukoliko je provjera identiteta neophodna;
5. koje načinom na koji se ponaša izaziva sumnju da je počinilac krivičnog djela, prekršaja ili drugog zabranjenog ponašanja, ili da ga namjerava počiniti, ili koje svojom fizičkom pojavom lici na lice za kojim se traži;
6. koje je zateceno na mjestu gdje je iz bezbjednosnih razloga neophodno utvrditi identitet lica ili grupe lica.

(2) Policijski službenik će lice obavijestiti o razlozima zbog kojih je potrebna provjera njegovog identiteta.

Član 12.

Nacini provjere identiteta

(1) Provjera identiteta lica vrši se uvidom u njegovu licnu kartu ili koji drugi javni dokument koji sadrži njegovu fotografiju i njegov potpis.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, provjera identiteta može se izvršiti i na osnovu izjave drugog lica čiji je identitet utvrđen.

(3) Kada je neophodno, provjera identiteta može uključivati i provjeru boravišta ili prebivališta.

Član 13.

Ovlaštenje utvrđivanja identiteta

(1) Ovlaštenje utvrđivanja identiteta primjenjuje se prema licu koje ne dosjeduje dokument iz člana 12. stava 1. ovog zakona, ili ukoliko postoji sumnja u vjerodostojnost tog dokumenta. Identitet se utvrđuje metodama i sredstvima kriminalističke tehnike.

(2) U cilju utvrđivanja identiteta lica, policijski organ ovlašten je da javno objavi fotorobot, crtež, snimak ili opis tog lica.

(3) Ako ne postoji mogućnost utvrđivanja identiteta na drugi način, policijski organ ovlašten je da objavi fotografiju lica koje nije sposobno dati svoje lične podatke ili leša nepoznatog lica.

Član 14.

Identifikacija predmeta

(1) Ovlaštenje provjere i utvrđivanja identiteta predmeta primjenjuje se kada je neophodno utvrditi karakteristike i specifične osobine tog predmeta, kao i odnos nekog lica ili događaja prema tom predmetu.

(2) Policijski organ ovlašten je da javno objavi sliku, crtež, snimak ili opis predmeta, ukoliko je to od značaja za uspješno sprovođenje postupka utvrđivanja identiteta tog predmeta.

Odjeljak 2 - Obavljanje razgovora

Član 15.

Razgovor

(1) Kada god postoji zakonit razlog, policijski službenik može pozvati lice da dode u službene prostorije policijskog organa radi razgovora.

(2) Razgovori se obavljaju u vremenu između 06,00 časova i 21,00 casa, i ne mogu trajati duže od šest sati.

(3) Poziv na razgovor mora sadržavati ime i prezime lica koje se poziva, naziv odjela policijskog organa koji upućuje poziv na razgovor, kao i mjesto, datum, vrijeme i razlog pozivanja te upozorenje da će lice koje se poziva biti prisilno dovedeno ukoliko se na odgovarajući način ne odazove pozivu.

(4) U izuzetnim slučajevima, policijski službenik ovlašten je lice pozvati usmeno ili odgovarajućim telekomunikacionim sredstvom, pri čemu je dužan da mu saopšti razlog pozivanja, kao i da ga upozori na mogućnost da bude prisilno dovedeno. Uz saglasnost tog lica, policijski službenik može ga prevesti do službenih prostorija.

(5) Obavljena dostava poziva potvrđuje se dostavnicom.

Odjeljak 3 – Privođenje

Clan 16.

Privođenje bez naloga

(1) Bez pismenog naloga nadležnog organa, policijski službenik može u službene prostorije policijskog organa privesti lice:

1. čiji je identitet potrebno utvrditi, kad nema drugog načina;
2. za kojim je zvanično pokrenuta potraga;
3. koje se ne odazove pozivu za razgovor iz člana 15. ovog zakona.

(2) Privođenje iz stava 1. ovog člana može trajati koliko je neophodno za izvršenje policijske radnje, a najduže šest sati.

Odjeljak 4 - Potraga za licima i stvarima

Potruga i oglašavanje

(1) Policijski službenici ovlašteni su da sprovede mjere potrage za licima i stvarima.

(2) Potraga se pokrece za licem koje je proglašeno nestalim ili koje se traži u skladu sa zakonom.

(3) Policijski organ zvanično preduzima oglašavanje:

1. kako bi se utvrdilo boravište ili prebivalište lica, u skladu sa zakonom;
2. kako bi se utvrdio identitet lica koje nije u stanju dati svoje licne podatke, ili identitet leša lica čiji se licni podaci ne mogu utvrditi;
3. kako bi se pronašao određeni predmet.

Odjeljak 5 - Privremeno ograničenje slobode kretanja

Clan 18.

Uslovi za ograničenje kretanja

(1) Policijski službenik može privremeno ograničiti kretanje lica na određenom području ili u određenom objektu kada je to prijeko potrebno kako bi se spriječilo počinjenje krivičnih djela, prekršaja ili drugog zabranjenog ponašanja, ili kako bi se spriječilo ugrožavanje javnog reda i bezbjednosti.

(2) Privremeno ograničenje slobode kretanja ne može se nastaviti nakon postizanja cilja zbog kojeg je bilo primijenjeno, a ni u kom slučaju ne može trajati duže od šest sati bez službenog odobrenja.

Clan 19.

Nacin potrage i ograničenja kretanja

Mjere potrage iz člana 17. ovog zakona i privremeno ograničenje slobode kretanja iz člana 18. ovog zakona sprovede se kriminalisticko-taktickim radnjama (potraga, pregled određenih zgrada i prostorija, zasjeda, racija, djelimična i potpuna blokada saobraćaja i drugih površina).

Odjeljak 6 - Izdavanje upozorenja i naredbi

Clan 20.

Davanje upozorenja

Policijski službenik upozorice lice koje svojim ponašanjem, djelovanjem ili propuštanjem može ugroziti svoju ili bezbjednost drugih lica ili imovine, prekršiti zakon i red, odnosno u slučaju da postoji osnovana sumnja da bi to lice moglo počinuti ili izazvati drugo lice da poćini krivićno djelo.

Clan 21.

Uslovi za izdavanje naredbi

(1) Naredbe se izdaju radi:

1. otklanjanja opasnosti po život i licnu bezbjednost građana;
2. otklanjanja opasnosti po imovinu;
3. sprecavanja poćinjenja krivićnog djela, hvatanja poćinioca krivićnog djela te pronalazjenja i obezbjeđivanja tragova krivićnih djela koji mogu poslužiti kao dokaz;
4. održavanja reda i zakona, odnosno ponovnog uspostavljanja reda i zakona;
5. onemogućavanja pristupa ili zadržavanja u prostoru ili objektu gdje to nije dozvoljeno.

(2) Naredbe izdaje rukovodilac ili policijski službenik kojeg rukovodilac ovlasti. Policijski službenik može samostalno izdavati naredbe samo u hitnim slučajevima.

(3) Upozorenja i naredbe izdaju se usmenim ili pismenim putem, ili na drugi odgovarajući način (optickim ili zvucnim signalima, rukom, itd.).

Odjeljak 7 - Privremeno oduzimanje predmeta

Clan 22.

Uslovi za privremeno oduzimanje predmeta

(1) Policijski službenik privremeno oduzima predmet:

1. kada je to neophodno radi zaštite javne bezbjednosti;

2. koji je u posjedu lica koje je lišeno slobode i koje taj predmet može da upotrijebi za samopovređivanje, napad na drugo lice ili bijeg.

(2) Policijski službenik obavezan je da izda potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta.

Potvrda mora sadržavati karakteristike oduzetog predmeta koje ga razlikuju od ostalih predmeta, podatke o licu od kojeg je predmet oduzet, te ime i prezime, podatke sa policijske znacke i potpis policijskog službenika koji je izvršio oduzimanje.

Clan 23.

Postupanje sa oduzetim predmetima

(1) Kada, s obzirom na karakteristike predmeta, cuvanje privremeno oduzetih predmeta u prostorijama policijskog organa nije moguće, ili je povezano sa znatnim poteškocama, privremeno oduzeti predmeti mogu se pohraniti ili obezbijediti na odgovarajući način sve dok nadležni organ ne donese odgovarajuću odluku.

(2) Kada razlozi za privremeno oduzimanje predmeta prestanu da postoje, privremeno oduzeti predmet bice vraćen licu od kojeg je bio oduzet, ukoliko nije drugacije određeno zakonom ili odlukom nadležnog organa.

Odjeljak 8 - Korištenje tuđih vozila i komunikacionih sredstava

Clan 24.

Ovlaštenje korištenja vozila i sredstava komunikacije

(1) U cilju potjere ili hapšenja pocinoca krivicnog djela, policijski službenik može koristiti odgovarajuće tuđe vozilo i komunikaciono sredstvo, o čemu izdaje potvrdu. Policijski službenik može koristiti to vozilo ili komunikaciono sredstvo isključivo u vremenu potrebnom da se potjera ili hapšenje okonča.

(2) Vlasnik ili korisnik vozila ili komunikacionog sredstva iz stava 1. ovog clana ima pravo na naknadu stvarne štete pricinjene upotrebom njegove imovine.

(3) Štetu iz stava 2. ovog clana naknadije policijski organ, u skladu sa zakonom i pravilnikom.

(4) U toku obavljanja službenih zadataka policijski službenik ima pravo na besplatni javni prevoz i osiguranje putnika u javnom prevozu.

Odjeljak 9 - Pregled lica, predmeta i saobraćajnih sredstava

Clan 25.

Uslovi za pregled

(1) Policijski službenik ovlašten je da izvrši pregled lica, predmeta koji lice nosi sa sobom i prometnog sredstva, kada je to neophodno radi pronalaženja predmeta koji nisu dozvoljeni u prostoru ili objektu ili koji bi mogli biti iskorišteni za napad na drugo lice ili za samopovređivanje.

(2) Pregled lica u cilju iz stava 1. ovog clana obuhvaca uvid u sadržaj njegove odjece i obuće.

(3) Pregled prometnog sredstva u cilju iz stava 1. ovog clana obuhvaca pregled svih otvorenih i zatvorenih prostora, prometnog sredstva i predmeta koji se njime prevoze.

(4) Pregled predmeta koje lice nosi sa sobom obuhvaca pregled predmeta koji su kod lica ili u njegovoj neposrednoj blizini, ili predmeta lica po cijem se nalogu i u cijoj se pratnji prevoze.

(5) Pregled lica obavlja ovlašteno lice istog pola, izuzev u slucajevima kada je neophodan hitan pregled lica kako bi mu se oduzelo oružje ili drugi predmeti kojima se može izvesti napad na drugo lice ili samopovređivanje.

(6) Prilikom pregleda policijski službenik može da koristi tehnicka pomagala i službene pse.

Odjeljak 10 - Snimanje na javnim mjestima

Clan 26.

Audio i video snimanje na javnim mjestima

(1) U cilju sprecavanja krivicnih djela ili radi održavanja reda i bezbjednosti, policijska agencija može da vrši audio i video snimanje lica ili grupe lica, okruženja i svake druge okolnosti ili predmeta.

(2) Uredaji za audio i video snimanje na javnim mjestima postavljaju se tako da su javnosti lako uočljivi.

Odjeljak 11 - Upotreba sile

Clan 27.

Uslovi upotrebe sile

- (1) Policijski službenik može da upotrijebi silu samo kada je to prijeko potrebno i isključivo u mjeri potrebnoj radi ostvarenja zakonitog cilja.
- (2) Ukoliko nije drugačije određeno ovim zakonom, sredstva prisile, kao što su fizička sila uključujući borilačke vještine, palicu, sredstva za vezivanje, uređaj za prisilno zaustavljanje lica i vozila, hemijska sredstva, vatreno oružje, vodene topove, specijalna vozila, službeni psi, specijalne vrste oružja i eksplozivne naprave, mogu se upotrijebiti kada je to potrebno za zaštitu ljudskih života, odbijanje napada, savladavanje otpora te sprečavanje bijega.
- (3) Prije upotrebe bilo kojeg sredstva prisile, policijski službenik daje upozorenje, osim ako bi to moglo ugroziti bezbjednost policijskog službenika ili drugog lica ili bi bilo očigledno neprimjereno ili besmisleno u datim okolnostima događaja.
- (4) Detaljnije propise o upotrebi sile donosi ministar na prijedlog rukovodioca.

Clan 28.

Izuzeci od upotrebe određenih sredstava prisile

- (1) Fizička sila i palica ne koriste se prema djeci, starijim licima, onesposobljenim licima uključujući lica koja su ozbiljno bolesna, kao ni prema ženama koje su očigledno trudne, osim ako ta lica direktno ugrožavaju život policijskog službenika ili drugih lica.
- (2) Vatreno i specijalno oružje ne može se koristiti samo iz razloga da bi se spriječio bijeg lica, osim ukoliko je to jedini način odbrane od direktnog napada ili opasnosti, ili se radi o bijegu uhapšenog lica ili osuđenog lica koje bježi iz ustanove za izvršavanje sankcija.
- (3) Eksplozivne naprave ne mogu se koristiti u cilju sprečavanja bijega lica.

Clan 29.

Upotreba vatrenog oružja

- (1) Primjenjujući član 8. ovog zakona, policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje ako su već upotrijebljena sredstva prisile bila neefikasna, ili ako upotreba drugih sredstava prisile ne garantuje uspjeh.
- (2) Policijski službenik može da upotrijebi vatreno oružje ako nema drugog načina da:
 1. zaštiti sebe ili druge od direktno prijeteće smrtno opasnosti ili ozbiljne ozljede;
 2. spriječi počinjenje krivičnog djela koje predstavlja ozbiljnu prijetnju životu ili integritetu, uhapsi lice koje predstavlja takvu opasnost i opire se policijskim organima.
- (3) Policijski službenik daje dovoljno vremena da se postupi po njegovom upozorenju, osim ako, bi time nastao rizik za njega samoga ili rizik nanošenja teških ili smrtonosnih povreda drugim licima, a okolnosti nalažu potrebu za trenutnom akcijom.
- (4) U svakom slučaju, upozorenje iz stava 3. ovog člana neće se uputiti ako bi to ugrozilo izvršenje policijskog zadatka.
- (5) Policijski službenik neće ispaljivati hice upozorenja.

Clan 30.

Isključenje upotrebe vatrenog oružja

- (1) Upotreba vatrenog oružja nije dozvoljena ako bi ugrozila živote drugih ljudi, osim ako je to jedini način odbrane od direktnog napada ili opasnosti.
- (2) Upotreba vatrenog oružja nije dozvoljena prema maloljetniku, osim ako je to jedini način odbrane od napada ili opasnosti.

Clan 31.

Upotreba vatrenog oružja prema vozilima i plovilima

- (1) Policijski službenik ne smije upotrijebiti vatreno oružje protiv vozila u pokretu, osim ako se to vozilo koristi kao sredstvo za nanošenje povreda policijskim službenicima ili drugim licima, ili ako je to neophodno radi sprečavanja ozbiljnih ili smrtonosnih povreda nanijetih pucanjem iz oružja na policijske službenike ili na druga lica.
- (2) U toku izvršavanja policijskih zadataka na morskim ili kopnenim plovnim putevima, policijski službenik ima pravo da upotrijebi vatreno oružje ako se plovilo za kojim se vrši potjera ne zaustavi nakon što mu je upućen

vidljiv ili cujan signal da se zaustavi, i to sa razdaljine sa koje je nedvosmisleno moguće primiti i razumjeti takav signal.

Član 32.

Izveštaji o upotrebi sile

- (1) Policijski službenik koji je u toku vršenja dužnosti upotrijebio silu mora sastaviti i potpisati izvještaj o upotrebi sile prije kraja smjene u toku koje je došlo do upotrebe sile, a primjerak tog izvještaja poslati odjelu za unutrašnju kontrolu u roku od 24 časa od završetka te smjene.
- (2) Ako sam policijski službenik nije u mogućnosti da podnese izvještaj o upotrebi sile, izvještaj podnosi njegov nadređeni starješina u roku iz stava 1. ovog člana.
- (3) U roku od tri dana od prijema izvještaja iz stava 1. ovog člana, nadređeni starješina dostavlja svoje mišljenje o opravdanosti upotrebe sile rukovodiocu i odjelu za unutrašnju kontrolu.
- (4) O zakonitosti i regularnosti upotrebe sile od strane policijskog službenika odlučuje odjel za unutrašnju kontrolu u roku od osam dana od dana prijema izvještaja.
- (5) Ako odjel za unutrašnju kontrolu utvrdi da je policijski službenik upotrijebio silu na nezakonit ili neregularan način rukovodilac je dužan da odmah preduzme odgovarajuće mjere kako bi utvrdio odgovornost policijskog službenika.
- (6) Policijski službenik oslobada se odgovornosti ako je silu upotrijebio u granicama svojih ovlaštenja.

Odjeljak 12 - Obrada ličnih podataka i vođenje evidencija

Član 33.

Obrada ličnih podataka

- (1) Policijski službenik, u skladu sa nadležnostima i ovlaštenjima koja su određena ovim Zakonom, kao i u skladu sa posebnim propisima, obrađuje informacije, uključujući i lične podatke.
- (2) Prilikom obrade ličnih podataka, policijski službenik postupuje u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka («Službeni glasnik BiH», broj 49/06), osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 33a.

Obrada ličnih podataka u policijske svrhe

- (1) Obrada ličnih podataka u policijske svrhe podrazumijeva obradu ličnih podataka koju vrši policijski organ radi sprečavanja i suzbijanja kriminala i održavanja javnog reda.
- (2) Prilikom obrade ličnih podataka u policijske svrhe, policijski organ:
 - a) dužan je da vodi evidenciju o svim zbirkama ličnih podataka i prijavi ih Agenciji za zaštitu ličnih podataka u skladu sa čl. 13,14 i 15. zakona o zaštiti ličnih podataka.
 - b) Dužan je da vodi ove podatke odvojeno od drugih informacija
 - c) Ovlašten je, ukoliko je to neophodno u policijske svrhe, da kombinuje lične podatke obrađivane za druge svrhe
 - d) Dužan je da ograniči sakupljanje ličnih podataka koji se odnose na rasno porijeklo nosioca podataka, njegovo vjersko uvjerenje, seksualno opredjeljenje, političko mišljenje ili pripadnost određenim pokretima ili organizacijama koje nisu zakonom zabranjene. Sakupljanje ovih ličnih podataka može biti sprovedeno samo ako je to neophodno za potrebe određene istrage
 - e) Dužan je da lične podatke označava sa gledišta stepena njihove tačnosti i pouzdanosti, a prije svega da razlikuje lične podatke zasnovane na činjenicama od podataka zasnovanih na ličnim mišljenjima i procjenama
 - f) Dužan je da stalno i najmanje jednom u tri godine provjerava da li su lični podaci neophodni za određene svrhe i nepotrebne podatke izbriše
 - g) Provjera iz tačke f) stava (2) ovog člana ne sprovodi se u slučaju obrade ličnih podataka u svrhu osnovne identifikacije izvršioca kažnjivih djela (evidencija otisaka prstiju, DNK i dr.) kada se brisanje podataka sprovodi po isteku pet godina od dana smrti izvršioca
 - h) Provjera i brisanje se ne sprovodi u slučaju da je lični podatak stavljen u dokumentaciju koja nije automatizovano vođena i kada se postupuje po pravilima arhivske službe
 - i) Ne može vršiti obradu ličnih podataka preko obrađivača
- (3) Za potrebe ispunjavanja obaveze iz stava (2) ovog člana, organi koji učestvuju u krivičnom postupku dužni su da pruže blagovremeno informacije o pravosnažnim odlukama i zastarjelosti krivičnog djela.

Član 33b.

Korišćenje ličnih podataka

- (1) Lični podaci obrađeni u skladu sa odredbom člana 33a. Ovog zakona koriste se ako je to:
 - a) neophodno za ispunjavanje zadataka policijskog organa

- b) neophodno za ispunjenje obaveza iz međunarodnog ugovora koji je zaključila BiH, i za ispunjenje obaveza u okviru međunarodne organizacije Interpol
- c) zakonom određeno
- d) u interesu nosioca podataka ako je on dao saglasnost i ako je tu saglasnost moguće predvidjeti
- e) neophodno da se izbjegne ozbiljna i neposredna opasnost

(2) Lični podaci dostavljaju se na osnovu zahtjeva u kojem je potrebno navesti podake o podnosiocu zahtjeva, razlogu i svrsi za koju lični podaci treba da budu predati.

(3) Podaci se mogu dostaviti i bez zahtjeva ako dostavljanje proizilazi iz zakona, međunarodnog ugovora, ili se radi o dostavljanju za potrebe međunarodne organizacije Interpol, kao i u slučaju iz stava (1) tačke e) ovog člana.

(4) Ukoliko je moguće, policijski organ će prilikom svakog dostavljanja ličnih podataka dostaviti i informacije o pravosnažnim odlukama organa, u vezi sa krivičnim postupkom.

(5) Neistiniti i netačni lični podaci ne mogu biti dostavljeni, neprovjereni lični podaci moraju biti označeni prilikom predaje i mora biti navedena mjera njihove pouzdanosti.

(6) Korisnik podataka nije ovlašten za obrađivanje ličnih podataka u drugu svrhu osim za svrhu u koju su podaci bili dostavljeni.

(7) Izuzetno od stava (6) ovog člana, korisnik podataka može obrađivati lične podatke i u druge svrhe ako je ispunjen jedan od uslova iz stava (1) ovog člana.

Član 33c.

Prava nosioca podataka

(1) Policijski organ neće dostaviti informaciju nosiocu podataka, shodno odredbi Glave III Zakona o zaštiti ličnih podataka, ako bi moglo doći do:

- a) ugrožavanja ispunjenja zadataka policijskog organa u kontekstu krivičnog postupka ili
- b) ugrožavanja ovlaštenih interesa trećeg lica.

(2) U slučaju neispunjenja uslova iz stava (1) ovog člana ili u slučaju brisanja ličnih podataka, policijski organ donosi odluku koju pismeno obrazlaže.

(3) Ako policijski organ ne obrađuje lične podatke koji se odnose na podnosioca zahtjeva ili ako bi sa obrazloženjem odluke o odbijanju zahtjeva moglo doći do ugrožavanja ispunjenja zadataka policijskog organa, podnosilac zahtjeva će biti obaviješten o tome da policijski organ ne obrađuje lične podatke podnosioca zahtjeva.

(4) Ako je policijski organ dobio lične podatke bez saznanja nosioca podataka, a koje će dalje obrađivati, potrebno je da o tome informiše nosioca podataka u slučaju ako to ne može ugroziti ispunjenje policijskog zadatka ili interese trećih lica.

Član 33d.

Obrada ličnih podataka umrlih

(1) Pod ličnim podacima smatraju se i podaci koji se odnose na umrla lica.

(2) Prva nosioca podataka umrlih lica izvršavaju se posredstvom pravnog nasljednika.

Član 33e.

Objavljivanje ličnih podataka

(1) Policijski organ ovlašten je da objavi lične podatke u potrebnom obimu, ako je to neophodno za potrebe obezbjeđivanja identiteta lica i potrage za traženim licima i stvarima.

(2) Obrada ličnih podataka, prema odredbama ovog zakona, ne podliježe obavezama propisanim Zakonom o slobodi pristupa informacijama («Službeni glasnik BiH», br. 28/00 i 45/06).

Član 34.

Evidencije

(1) Policijski organ vodi evidencije o sljedećem:

1. o licima koja su lišena slobode bilo po kojem osnovu (hapšenje, pritvaranje, itd.);
2. o licima za koje postoji osnovana sumnja da su počinili krivična djela;
3. o počinjenim krivičnim djelima, kao i licima oštećenim krivičnim djelima;
4. o krivičnim djelima počinjenim od strane nepoznatih počinilaca;
5. o podnesenim krivičnim i prekršajnim prijavama;
6. o licima i predmetima za kojima se traga;
7. o provjeri identiteta;
8. o licima kojima je utvrđivan identitet;

9. o operativnim izvještajima, operativnim izvorima informacija i zaštićenim licima;
10. o događajima;
11. o upotrebi sile;
12. o pritužbama građana.

(2) Uz evidencije iz stava 1. ovog člana, policijski organ može radi efikasnog obavljanja poslova voditi druge evidencije koje ne sadrže lične podatke u skladu sa članom 33. ovog zakona.

Odjeljak 13 - Zaprimanje prijava

Član 35.

Dužnost zaprimanja prijava

Policijski službenik ovlašten je i obavezan da zaprimi i evidentira prijave o pocinjenim krivičnim djelima.

DIO TRECI - RADNI ODNOSI POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

GLAVA IV - DUŽNOSTI I PRAVA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Odjeljak 1 - Dužnosti

Član 36.

Opšte dužnosti policijskih službenika

- (1) Policijski službenik će se pri vršenju svojih dužnosti rukovoditi opštim interesom te naročito služiti i pomagati javnosti.
- (2) Policijski službenik bice nepristrasan te izbjegavati aktivnosti ili propuste koji su nespojivi sa dužnostima ili koji krše dužnosti regulisane ovim zakonom.
- (3) Policijski službenik će se uvijek uzdržavati od javnog ispoljavanja političkih uvjerenja, a od javnog ispoljavanja vjerskih uvjerenja dok je na dužnosti.
- (4) Policijski službenik neće tražiti niti prihvacati za sebe ili svoje srodnike bilo kakvu dobit, korist, uslugu ili kakvu drugu naknadu, osim onih dozvoljenih ovim zakonom.
- (5) Policijski službenik neće zauzimati nekretnine koje su u vlasništvu izbjeglice ili raseljenog lica, niti će zauzimati stan za koji je izbjeglica ili raseljeno lice, pravno osnovano zatražilo povrat stanarskog prava, niti će zauzimati stan pod upravom organa zaduženog za stambena pitanja, a koji bi trebalo da se koristi u svrhu alternativnog smještaja.
- (6) Policijski službenik će i tokom i van radnog vremena djelovati na način koji odgovara interesu i ugledu policijskog organa.
- (7) Policijski službenik pridržavaće se i svih drugih dužnosti propisanih ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Član 37.

Obaveza cuvanja tajne

- (1) Policijski službenik čuvace kao tajne sve materijale povjerljive prirode do kojih dode, osim kada obavljanje dužnosti ili zakonske odredbe zahtijevaju drugacije.
- (2) Rukovodilac donosi propise o rukovanju povjerljivim informacijama i službenim tajnama koje se koriste unutar policijskog organa, a koje nisu vojna ili državna tajna. Tim propisom utvrđuju su kriterijumi za određivanje šta se smatra povjerljivom informacijom.
- (3) Ministar može, iz valjanog razloga ili po zahtjevu ovlaštenog organa, osloboditi sadašnjeg ili bivšeg policijskog službenika obaveze cuvanja službene tajne.
- (4) Obaveza cuvanja službene tajne iz st. 1. i 3. ovog člana nastavlja se i nakon prekida radnog odnosa policijskog službenika.

Član 38.

Nespojivost

- (1) Policijski službenik ne može zauzimati položaj, obavljati funkciju ili aktivnost koji su nespojivi sa njegovim službenim dužnostima, a posebno:
 - a) ne može biti nosilac bilo kakve javne funkcije;
 - b) ne može obavljati nikakvu dodatnu aktivnost uz naknadu, osim uz odobrenje rukovodioca;
 - c) ne može biti član političke stranke niti slijediti uputstva političkih stranaka niti u policijskoj uniformi prisustvovati skupovima političkih stranaka ili drugim političkim skupovima, osim ukoliko je na dužnosti;
 - d) ne može davati javne izjave ni na drugi način komentarisati rad policijskog organa bez odobrenja rukovodioca.
- (2) Policijski službenik dace ostavku kada se prijavi kao kandidat za izbornu javnu funkciju ili od trenutka kad je imenovan na položaj unutar bilo kojeg organa vlasti u BiH.

(3) Po postavljenju za policijskog službenika, policijski službenik u skladu sa ovim zakonom daje sve informacije o funkcijama i aktivnostima koje obavlja on ili članovi njegove uže porodice, kao i podatke o imovini kojom on ili članovi njegove uže porodice raspolažu. Članovi uže porodice u smislu ovog zakona su bračni ili vanbračni partner policijskog službenika, njegovi srodnici po krvi u ravnoj liniji, usvojitelj i usvojenik, staratelj i štitnik te dijete bračnog partnera (pastorak).

(4) Svi podaci iz ovog člana pohranjuju se u kadrovskoj evidenciji policijskog organa u skladu sa propisima BiH o zaštiti ličnih podataka.

Odjeljak 2 - Prava

Član 39.

Prava policijskih službenika

Policijski službenik ima pravo:

- a) na stalno radno mjesto do trenutka dok se ne steknu uslovi za penzionisanje, ako nije drugacije regulisano ovim zakonom;
- b) na odmor kako je određeno ovim zakonom;
- c) da bude nagrađen za dužnosti i obavljanje poslova kako je određeno ovim zakonom i odgovarajucim propisima;
- d) na platu i nadoknade u skladu sa zakonom i odgovarajucim propisima;
- e) na napredovanje u karijeri i profesionalni razvoj kroz obuku i na drugi način;
- f) da osniva i uclanjuje se u sindikat ili profesionalno udruženje u skladu sa zakonom;
- g) na fer i pravilno postupanje bez obzira na pol, rasu, racionalno ili društveno porijeklo, religiju, entitetsko državljanstvo, mjesto stanovanja, politicko ili drugo mišljenje, rođenje, dob, imovinski, bračni ili drugi status;
- h) da nadređeni i podređeni postupaju s njim uz poštovanje ljudskog dostojanstva te da se nepotrebno ne dovodi u fizicku opasnost.

Odjeljak 3 - Zaštita policijskih službenika

Član 40.

Zabranjeni, odnosno neopravdani osnov za otpuštanje ili za umanjenje prava

(1) Policijski organ ne može otpustiti policijskog službenika na osnovu njegove privremene nesposobnosti za rad ili povrede koja se desila na dužnosti. Povreda koja nastane na putu ka poslu ili sa posla smatra se povredom na radnom mjestu.

(2) Na ostvarivanje prava policijskog službenika neće uticati privremena nesposobnost za rad ili povreda koja se desila na dužnosti.

Član 41.

Pravo na pravnu pomoc

(1) Ako se protiv službenika pokrene krivični postupak zbog upotrebe sile ili drugih radnji u toku obavljanja zadataka policijskog organa, Ministarstvo bezbjednosti BiH (u daljem tekstu: Ministarstvo) će službeniku obezbijediti pravnu pomoc, izuzev ako je službenik djelovao izvan okvira svojih ovlaštenja ili ako ih je zloupotrebio.

(2) Pod uslovima iz stava 1. ovoga člana, Ministarstvo će obezbijediti službeniku pravnu pomoc i nakon prestanka radnog odnosa, izuzev u slucaju da ima pravo na istu pravnu pomoc po nekom drugom osnovu.

(3) Ministarstvo će pravnu pomoc obezbijediti i građaninu koji je pomogao policijskom službeniku, ako je protiv građanina pokrenut krivični postupak zbog aktivnosti koja je vezana za pruženu pomoc.

GLAVA V - UPRAŽNJENA RADNA MJESTA I ZAPOŠLJAVANJE

Odjeljak 1 - Upražnjena radna mjesta

Član 42.

Nivoi pristupanja policijskim snagama

(1) Policijski službenik pristupa policijskom organu: 1. u cinu policajca, kao prvi nivo pristupanja za kandidate sa najmanje IV stepenom školske spreme;

2. u cinu mladeg inspektora, kao drugi nivo pristupanja za kandidate sa najmanje VI stepenom školske spreme.

(2) Zapošljavanje policijskih službenika u pocetne cinove iz stava 1. ovog člana obavlja se putem javnog konkursa.

Clan 43.

Utvrđivanje upražnjenih radnih mjesta za policijske službenike

- (1) Rukovodilac utvrđuje radna mjesta za zapošljavanje policajaca i mladih inspektora.
- (2) Upražnjena radna mjesta utvrđuju se u cilju periodičnog upošljavanja novih policijskih službenika, kako bi se održao propisan maksimum radnih mjesta i održavala operativnost policijskog organa.

Clan 44.

Upražnjena radna mjesta za čin mladeg inspektora

Način popunjavanja upražnjenih radnih mjesta za čin mladeg inspektora propisuje ministar na prijedlog rukovodioca i tim propisom biće regulisano koliko će radnih mjesta biti popunjeno činom mladeg inspektora zapošljavanjem novih policijskih službenika i koliko će radnih mjesta biti popunjeno unapređenjem policijskih službenika sa nižim činom.

Clan 45.

Opšte osnove za zapošljavanje

- (1) Policijski organ zapošljava najbolje prijavljene kandidate te obezbjeđuje da se kandidati koji ne ispunjavaju uslove isključe iz procesa.
- (2) Zapošljavanje policijskih službenika zasniva se na:
 - raspoloživosti radnih mjesta;
 - medijskom oglašavanju kampanje zapošljavanja;
 - javnom konkursu;
 - prethodnom utvrđivanju uslova;
 - transparentnom procesu odabira.

Odjeljak 2 - Uslovi

Clan 46.

Opšti uslovi za kandidate

Da bi bilo zaposleno kao policijski službenik, lice mora da ispunjava sljedeće opšte uslove:

- a) državljanstvo BiH;
- b) životna dob između osamnaest i trideset i pet godina života;
- c) najmanje IV stepen školske spreme za čin policajca, anajmanje VI stepen školske spreme za čin mladeg inspektora;
- d) ljekarsko uvjerenje, ne starije od tri mjeseca, kao dokaz o fizičkoj i psihičkoj sposobnosti za rad;
- e) da nije otpušteno iz institucije državne uprave ili iz vojne službe u BiH kao rezultat disciplinske sankcije;
- f) da protiv njega nije pokrenut krivični postupak i da nije izrečena pravosnažna kazna zatvora za krivično djelo, osim za krivična djela protiv bezbjednosti saobraćaja, u skladu sa krivičnim zakonodavstvom;
- g) da nije odbilo da se pojavi pred Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju kao lice optuženo od strane toga tribunala;
- h) da mu nije odbijena certifikacija ili da mu privremeno ovlaštenje nije oduzeto od strane IPTF-a.

Clan 47.

Posebni uslovi

Pored opštih uslova, rukovodilac može da odredi dodatne posebne uslove koje smatra neophodnim zbog prirode posla a u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji policijskog organa.

Odjeljak 3 - Zapošljavanje

Clan 48.

Komisija za izbor

- (1) Rukovodilac imenuje komisiju za izbor za svaki pojedini proces izbora kandidata, kako bi se obezbijedila pravednost, transparentnost i kvalitet procesa zapošljavanja.
- (2) Komisija za izbor kandidata ima pet članova, i to:
 - a) tri policijska službenika najmanje sa činom višeg inspektora i
 - b) dva državna službenika zaposlena u ministarstvu, koji imaju najmanje poziciju stručnog savjetnika u ministarstvu, a koje je postavio ministar.
- (3) Komisijom za izbor kandidata predsjedava član sa najvišim policijskim činom
- (4) Komisija za izbor kandidata radi po pravilima, kriterijima i metodama propisanim poslovnikom o radu komisije za izbor kandidata, koji donosi rukovodilac.

Svaki policijski organ ustanovljava Komisiju za izbor kako bi se obezbijedila pravicnost i transparentnost procesa zapošljavanja. Komisija za izbor sastavljena je od:

- tri policijska službenika sa činom samostalnog inspektora i više, postavljena od strane rukovodioca;
- dva državna službenika zaposlena u ministarstvu koji imaju najmanje poziciju stručnog savjetnika, a koji su postavljeni od strane ministra.

(2) Komisijom za izbor predsjedava najviše rangirani policijski službenik.

(3) Komisija za izbor odluke usvaja većinom glasova svih članova.

Clan 49.

Oglašavanje

(1) Oglašavanje slobodnih radnih mjesta sprovodi Komisija za izbor policijskog organa.

(2) Oglas se objavljuje najmanje mjesec dana prije isteka prijavnog roka, u najmanje tri dnevne novine koje se distribuiraju širom BiH.

(3) Oglas za popunu upražnjenih radnih mjesta sadržava:

- a) tačan broj slobodnih radnih mjesta za svaki od dva nivoa pristupanja;
- b) opšte i posebne uslove za zapošljavanje;
- c) dokumentaciju koju kandidati moraju podnijeti, rok i mjesto prijavljivanja;
- d) vrste testova koje kandidati polažu;
- e) trajanje obuke;
- f) trajanje probnog rada;
- g) druge uslove, ako je to potrebno.

(4) Testiranje se obavlja najmanje 30 dana poslije isteka roka za prijavljivanje.

(5) Rezultati testova objavljuju se na oglasnoj tabli policijskog organa 30 dana nakon testiranja.

Clan 50.

Testiranje

Nacin i raspored testiranja određuje se odlukom rukovodioca. Ta odluka sadržava i sistem bodovanja za svaki tekst.

Clan 51.

Pravila postupka izbora

(1) Samo kandidati koji ispunjavaju opšte i posebne uslove i koji su podnijeli svu traženu dokumentaciju imaju pravo pristupa testiranju.

(2) Kandidati koji ispunjavaju uslove iz stava 1. ovog clana testiraju se po navedenom redosljedu:

- a) test opšteg znanja, uključujući pismeni rad;
- b) test fizičke sposobnosti;
- c) ljekarski pregled;
- d) psihološki pregled, uključujući test i intervju;
- e) drugi test koji policijski organ smatra potrebnim ili opravdanim.

(3) Kandidat koji ne prođe jedan od testova iz stava 2. ovog clana isključuje se iz daljeg procesa odabira.

(4) Komisija za izbor:

- a) utvrđuje sadržaj testova iz stava 2. ovog clana uz odobrenje rukovodioca;
- b) utvrđuje konačan rezultat za svakog kandidata na osnovu ukupnog zbira rezultata svakog od testova;
- c) odlukom izdaje listu kandidata koji su pristupili testiranju;
- d) nominuje kandidate koji imaju najveći broj bodova sa liste iz tačke c. ovog stava, radi zapošljavanja u skladu sa oglašanim brojem slobodnih radnih mjesta.

Clan 52.

Obavještenje

(1) Policijski organ objavljuje na svojoj oglasnoj tabli bodovnu listu svih kandidata koji su pristupili testovima, najkasnije u roku od tri dana od dana donošenja odluke iz clana 51. stava 4. tačke d. ovog zakona. Na bodovnoj listi navode se i kandidati koji su uspješno završili testiranje i kandidati koji su nominovani za zapošljavanje.

(2) Kandidat koji je pristupio testiranju iz clana 51. stava 2. ovog zakona ima neometan pristup rezultatima svojih testova.

Clan 53.

Žalba na odluku Komisije za izbor

(1) U roku od osam dana od dana objavljivanja liste iz clana 52. stava 1. ovog zakona, svaki kandidat može da podnese žalbu Odboru za žalbe policijskih službenika.

- (2) Kada je žalba iz stava 1. ovog clana podnesena, proces odabira se obustavlja.
- (3) Tek kada Policijski odbor odluci o svim podnesenim žalbama, rukovodilac ce odobriti konacnu listu svih kandidata nominovanih za zapošljavanje.
- (4) Komisija za izbor objavljuje na oglasnoj tabli policijskog organa konacnu listu svih kandidata nominovanih za zapošljavanje.

Clan 54. **Ugovor o radu**

Na osnovu konacne liste iz clana 53. stava 3. ovog zakona, rukovodilac potpisuje ugovore o radu. Oblik i sadržaj ugovora o radu podzakonskim akatom propisuje ministar.

GLAVA VI - POLICIJSKO ŠKOLOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE KADROVA

Odjeljak 1 - Osnovna obuka

Clan 55. **Osnovna obuka za kadete**

- (1) Odabrani kandidati pohađaju osnovnu obuku kao kadeti u Agenciji za školovanje i stručno usavršavanje kadrova.
- (2) Ministar sigurnosti (u daljem tekstu: ministar) usvaja nastavne planove i programe obuke na prijedlog Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova uz predhodnu saglasnost policijskih tijela.
- (3) Ministar usvaja pravilnik kojim se regulišu trajanje osnovne obuke i obaveze kadeta u toku obuke na prijedlog policijskog tijela, uz predhodnu saglasnost Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova.
- (4) Kadeti koji se obrazuju za cin mladeg inspektora imaju razlicit nastavni plan i program od programa za kadete koji se obrazuju za cin policajca.

Clan 56. **Isklucivanje kadeta i dobrovoljno napuštanje obuke**

Kadet koji je u skladu sa ovim zakonom upisan na osnovnu obuku, a koji dobrovoljno napusti obuku ili je izbacen sa obuke svojom krivicom, nadoknadice policijskom organu troškove

Odjeljak 2 - Stručno usavršavanje

Clan 57. **Stručno usavršavanje**

- (1) Policijski službenici dužni su se stalno strucno osposobljavati i usavršavati.
- (2) Sadržaj i oblik strucnog usavršavanja utvrđuje podzakonskim aktom ministar, na prijedlog Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova, uz predhodnu saglasnost policijskih tijela.
- (3) Policijski službenici ucestvuju u stručnoj obuci (kursevima, seminarima i sl.).

GLAVA VII - ZAPOŠLJAVANJE I RASPOREDIVANJE

Odjeljak 1 - Zapošljavanje kadeta

Clan 58. **Zapošljavanje**

- (1) Po uspješnom završetku osnovne obuke, rukovodilac zapošljava kadeta na radno mjesto policajca ili mladeg inspektora, što se objavljuje na oglasnoj tabli policijskog organa. Zaposleni kadet stupa na dužnost polažuci zakletvu.
- (2) Istovjetan tekst i nacin polaganja zakletve propisuje Vijeće ministara.

Odjeljak 2 - Imenovanje i razrješenje rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskog organa

Clan 59. **Uslovi za imenovanje**

- (1) Kandidati za mjesta rukovodioca i njegovog zamjenika moraju imati visoku školsku spremu, cin glavnog inspektora ili viši cin i najmanje tri godine rada u tome cinu.
- (2) Pored uslova iz ovog zakona, kandidati za mjesta rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskog organa moraju da ispunjavaju i druge uslove utvrđene zakonom.

Clan 60.

Procedura izbora i imenovanja

(1) Direktor i zamjenik direktora policijskog tijela imenuju se u skladu sa Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine i Zakonom kojim se uspostavlja policijsko tijelo.

Clan 61.

Trajanje mandata

Mandat rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskog organa je cetiri godine, a može se obnoviti samo za drugi uzastopni mandat.

Clan 62.

Uslovi za razrješenje

Rukovodilac policijskog tijela i njegov zamjenik mogu biti razriješeni dužnosti prije isteka mandata:

- a) na lični zahtjev;
- b) ako mu je konačnom odlukom izrečena disciplinska mjera zbog učinjene teže povrede radne dužnosti
- c) ako je osuđen za krivično djelo osim za krivično djelo iz oblasti bezbjednosti saobraćaja
- d) ako se utvrdi da je aktivni član političke partije
- e) ako se na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove utvrdi da je trajno spriječen da obavlja dužnost

Odjeljak 3 - Probni rad

Clan 63.

Probni rad

(1) Po stupanju na dužnost, kadet koji je raspoređen na radno mjesto policijskog službenika u činu policajca ili mlađeg inspektora je na probnom radu. Probni rad obuhvata uvođenje u posao i radni period, te traje ukupno 12 mjeseci.

(2) Neposredno nadređeni policijskom službeniku iz stava (1) ovog člana bice određen kao starješina i bice odgovoran za ocjenjivanje rada po isteku probnog rada.

Probni rad uključuje vršenje redovnih policijskih dužnosti i odgovornosti.

(3) U slučaju da ocjena rada policijskog službenika iz stava (1) ovog člana bude:

- a) "zadovoljava" ili viša - policijski organ potvrđuje zapošljavanje tog policijskog službenika;
- b) "ne zadovoljava" - policijski organ otpušta tog policijskog službenika koji gubi svoj status bez prava na nadoknadu zbog otpuštanja iz službe. Otpušteni policijski službenik ima pravo podnošenja žalbe Odboru za žalbe policijskih službenika u roku od osam dana od dana prijema rješenja o otpuštanju.

Odjeljak 4 - Interni premještaj i raspoređivanje

Clan 64.

Interni premještaj

(1) Policijski službenik može biti premješten na drugo radno mjesto istog cina unutar policijskog organa. Takav premještaj može uključivati i premještaj na drugu lokaciju izvan trenutnog radnog mjesta.

(2) Premještaj na drugu lokaciju iz stava 1. ovog člana, koji je 80 ili više kilometara udaljen od njegovog sadašnjeg radnog mjesta, može se izvršiti:

a) kada je policijskog službenika odabrao rukovodilac nakon što se policijski službenik prijavio na upražnjeno radno mjesto koje je interno objavljeno; ili b) kada policijski službenik primi naredbu o internom premještaju.

(3) Naredbu o internom premještaju može donijeti samo rukovodilac kada je to u interesu policijskog organa i samo onda kada nijedan policijski službenik nije mogao biti odabran u skladu sa stavom 2. tackom a. ovog člana.

(4) Premještaj policijskog službenika prema stavu 2. tacki b. ovog člana ne može trajati duže od jedne godine i ne može se ponoviti.

(5) Na dobijenu naredbu o internom premještaju, policijski službenik može podnijeti žalbu Odboru za žalbe policijskih službenika u roku od osam dana po prijemu naredbe. Žalba ne odgoda izvršenje rješenja o internom premještaju.

(6) Policijski službenik dužan je da postupi u skladu sa naredbom o internom premještaju.

(7) Proceduru o internom premještaju podrobnije propisuje ministar podzakonskim aktom na prijedlog rukovodioca.

Član 65.

Privremeni eksterni premještaj

- (1) Policijski službenik može da bude privremeno premješten u drugi policijski organ, kancelariju ili drugu državnu instituciju na vremenski period od najduže četiri godine. Privremeni eksterni premještaj moguće je obnoviti samo u drugom uzastopnom periodu.
- (2) Privremeni eksterni premještaj moguć je samo uz saglasnost policijskog službenika.
- (3) Tokom trajanja privremenog eksternog premještaja, policijski službenik zadržava svoj čin i prava, osim ukoliko se ne dogovori drugacije.
- (4) Privremeni eksterni premještaj podrobnije propisuje Vijeće ministara podzakonskim aktom.

Clan 66.

Premještaj u inostranstvo

- (1) Kada interes policijskog organa to zahtijeva, policijski službenik može se rasporediti na rad izvan područja BiH, u okviru svojih redovnih dužnosti ili u okviru saradnje sa inostranim nadležnim tijelima ili međunarodnim organizacijama.
- (2) Premještaj u inostranstvo moguć je samo uz suglasnost policijskog službenika.
- (3) Prava, dužnosti i odgovornosti policijskih službenika premještenih na rad izvan područja BiH podrobnije propisuje Vijeće ministara podzakonskim aktom.

Clan 67.

Raspoređivanje na radno mjesto za koje je propisan niži čin

- (1) Rukovodilac može rasporediti policijskog službenika, uz njegovu saglasnost, na radno mjesto za koje je propisan niži čin od onog koji službenik ima.
- (2) Rukovodilac može rasporediti policijskog službenika na radno mjesto za koje je propisan niži čin od onog koji policijski službenik ima bez njegove saglasnosti u sljedećim iznimnim slučajevima:
 - a) u slučaju da potrebe policijskog organa nalažu obavljanje hitnih poslova i zadataka u ograničenom vremenskom periodu; ili
 - b) kada je neophodno pružiti pomoć policijskom službeniku koji obavlja druge poslove i zadatke ili privremeno zamijeniti odsutnog službenika.
- (3) Raspoređivanje iz st. 1. i 2. ovog člana može trajati najduže šest mjeseci i takva se vrsta raspoređivanja može izvršiti jednom u četiri godine.
- (4) Za vrijeme raspoređivanja iz st. 1. i 2. ovog člana, policijski službenik zadržava svoj čin, platu, povećanje i naknade u skladu sa zakonom.

Clan 68.

Višak radne snage

- (1) Višak radne snage može se pojaviti isključivo u slučaju reorganizacije ili smanjenja obima rada policijskog organa.
- (2) Rukovodilac može proglasiti policijskog službenika viškom samo onda kada taj policijski službenik ne može biti interno premješten po članu 64. ovog zakona.
- (3) Policijski službenik koji je proglašen viškom može biti premješten u drugi policijski organ na upražnjeno radno mjesto sa istim činom, osim ako zakonom nije propisano drugacije.
- (4) Ukoliko ne postoji mogućnost premještaja, policijskom službeniku koji je proglašen viškom može biti ponudeno prijevremeno penzionisanje u skladu sa zakonom.
- (5) Ukoliko ne postoji mogućnost prijevremenog penzionisanja, policijski organ otpustice policijskog službenika koji je proglašen viškom. Opušteni policijski službenik može podnijeti žalbu Odboru za žalbe policijskih službenika u roku od osam dana po prijemu rješenja o otpuštanju.
- (6) Vijeće ministara će podzakonskim aktom utvrditi proceduru koja se mora slijediti u slučaju viška radne snage i proceduru koju mora slijediti policijski organ u slučaju premještaja iz stava 3. ovog člana.

GLAVA VIII - ČINOVI, PROCJENA RADA I UNAPREĐENJE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Odjeljak 1 – Činovi

Clan 69.

Činovi policijskih službenika

- (1) Policijski službenici stiču svoj početni čin zavisno od nivoa pristupanja policijskom organu, kao što je propisano čl. 42. i 70. ovog zakona.

(2) Policijski službenik stice svoj sljedeći čin kroz unapređenje u skladu sa ovim zakonom.

(3) Policijski službenici imaju jedan od sljedećih činova:

1. policajac;
2. stariji policajac;
3. narednik;
4. stariji narednik;
5. mladi inspektor;
6. inspektor;
7. viši inspektor;
8. samostalni inspektor;
9. glavni inspektor;
10. generalni inspektor policije;
11. glavni generalni inspektor policije.

(4) Kandidati koji prolaze obuku da bi radili u policijskom organu nemaju činove, već tokom obuke imaju zvanje kadeta.

(5) Postupak dodjeljivanja i oduzimanja činova policijskim službenicima detaljnije propisuje Vijeće ministara podzakonskim aktom.

(6) Svako radno mjesto policijskog službenika bice u skladu sa njegovim činom kao što je to propisano u podzakonskom aktu iz stava 5. ovog člana i iste odredbe ugrađuju se u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji policijskog organa.

Član 70.

Pocetni činovi policijskih službenika

(1) Policijski službenik sa najmanje IV stepenom školske spreme dobija početni čin policajca.

(2) Policijski službenik sa najmanje VI stepenom školske spreme dobija početni čin mladeg inspektora.

(3) Dodjela početnog čina policajca ili mladeg inspektora potvrđuje se nakon uspješno završenog probnog rada iz člana 63. ovog zakona.

Član 71.

Činovi glavnog generalnog inspektora policije i generalnog inspektora policije

(1) Čin glavnog generalnog inspektora policije stice isključivo glavni inspektor koji je imenovan za rukovodioca policijskog organa po članu 59. ovog zakona.

(2) Čin generalnog inspektora policije stice isključivo glavni inspektor koji je imenovan za zamjenika rukovodioca policijskog organa po članu 59. ovog zakona.

(3) Rukovodilac i zamjenik rukovodioca policijskog organa gube činove iz st. 1. i 2. ovog člana po okoncanju mandata i vraćaju se u čin glavnog inspektora.

(4) Po prestanku mandata rukovodioca ili zamjenika rukovodioca policijskog organa, policijski službenik vraća se u policijski organ u kojem je radio prije imenovanja, na radno mjesto koje odgovara njegovom činu.

(5) Ukoliko je rukovodilac ili zamjenik rukovodioca prije imenovanja radio u policijskom organu na koji se ovaj zakon ne primjenjuje, njegov radni odnos uređuje se u skladu sa primjenjujucim zakonima.

Član 72.

Zaštita činova

(1) Dodijeljeni čin ne može se oduzeti osim u slučaju iz član 71. stava 3. ovog zakona ili nakon prestanka radnog odnosa u skladu sa ovim zakonom.

(2) Izuzetno, čin koji je policijski službenik imao u vrijeme penzionisanja, službenik može zadržati na počasnoj osnovi po odluci ministra.

Član 73.

Činovi i njihov izgled

(1) Izgled činova je sljedeći:

1. policajac: jedna žuta traka debljine 8 mm, prišivena paralelno uz i 20 mm od spoljnog ruba ramenog prišivka;
2. stariji policajac: dvije žute trake, 8 mm debljine, 5 mm razmaknute jedna od druge, i prišivene paralelno sa spoljnim rubom ramenog prišivka, od kojih je prva udaljena 20 mm od ruba ramenog prišivka;
3. narednik: dvije žute trake, 15 mm debljine, i 5 mm udaljene jedna od druge, u obliku tupog ugla (140 stepeni), prišivene na rameni prišivak, tako da su vrhovi uglova okrenuti prema unutrašnjem rubu ramenog prišivka, pri čemu je prvi ugao 20 mm udaljen od spoljno gruba ramenog prišivka;

4. stariji narednik: tri žute trake, 15 mm debljine, razmaknute 5 mm jedna od druge u obliku tupog ugla (140 stepeni), pričevane na rameni prišivak, tako da su vrhovi uglova okrenuti prema unutrašnjoj strani ramenog prišivka, pri čemu je prvi ugao 20 mm udaljen od spoljnog ruba ramenog prišivka;
 5. mladi inspektor: jedna zvijezda, smještena u sredini ramenog prišivka, udaljena 20 mm od spoljnog ruba ramenog prišivka;
 6. inspektor: dvije zvijezde, smještene u sredini ramenog prišivka, 5 mm jedna od druge, pri čemu je prva udaljena 20 mm od spoljnog ruba ramenog prišivka;
 7. viši inspektor: tri zvijezde smještene u sredini ramenog prišivka, 5 mm jedna od druge, pri čemu je prva 20 mm udaljena od spoljnog ruba ramenog prišivka;
 8. samostalni inspektor: četiri zvijezde, smještene u sredini ramenog prišivka, 5 mm jedna od druge, pri čemu je prva 20 mm udaljena od spoljnog ruba ramenog prišivka;
 9. glavni inspektor: grb policijskog organa i jedna zvijezdica, 5 mm udaljena od grba, pri čemu je grb 20 mm udaljen od spoljnog ruba ramenog prišivka;
 10. generalni inspektor policije: grb policijskog organa i dvije zvijezdice smještene u sredini ramenog prišivka, pri čemu je 5 mm udaljeno jedno od drugog, a grb 20 mm od spoljnog ruba ramenog prišivka;
 11. glavni generalni inspektor policije: grb policijske agencije i tri zvjezdice smještene u sredini ramenog prišivka, pri čemu je 5 mm udaljena jedna od druge. Službeni grb je smješten 20 mm od spoljnog ruba ramenog prišivka.
- (2) Boja ramenog prišivka je tamno plava, dok joj je širina 45 mm, a dužina 100 mm.

Odjeljak 2 - Unapređenje policijskih službenika

Clan 74.

Unapređenje

- (1) Unapređenje policijskog službenika u viši čin vrši se isključivo prema smjernicama i u proceduri propisanim ovim zakonom i pravilnikom o proceduri za unapređenje.
- (2) Policijski službenici koji se prijave za unapređenje iz čina starijeg policajca u čin narednika, iz čina starijeg narednika u čin mladeg inspektora i iz čina višeg inspektora u čin samostalnog inspektora, obavezni su da prođu interne ispite za unapređenje u policijskom organu, u skladu sa pravilnikom iz stava 1. ovog člana.
- (3) Ukoliko policijski službenik koji je proveo tri godine u policijskom organu stekne viši stepen školske spreme tokom rada u policijskom organu i ispuni uslove iz člana 75. stava 2. tac. 2. i 3. ovog zakona, može se prijaviti za početni čin koji odgovara njegovoj novoj školskoj spremi, pod uslovom da postoji slobodno radno mjesto.

Clan 75.

Kriterijumi i uslovi za unapređenje

- (1) Policijski službenik dobija naredni viši čin kada se ispune svi sljedeći uslovi:
 1. da je za čin u koji bi službenik mogao biti unaprijeđen u skladu sa ovim zakonom oglašeno slobodno mjesto i to je slobodno mjesto oglašeno interno;
 2. da se policijski službenik prijavio za slobodno mjesto iz tačke 1. ovog stava; i
 3. da policijski službenik ima preporuku Komisije za unapređenje ustanovljene prema članu 77. stavu 3. ovog zakona.
- (2) Pri davanju preporuke iz stava 1, tačke 3. ovog člana, Komisija za unapređenje vodi računa da policijski službenik ispunjava sve sljedeće kriterijume:
 1. da je proveo zakonom propisano vrijeme u prethodnom činu;
 2. da je bio ocijenjen ocjenom "dobar" ili višom ocjenom za svoj rad u posljednje tri godine;
 3. da se protiv njega ne vodi krivični postupak ili disciplinski postupak za tešku povredu službene dužnosti;
 4. da je uspješno završio interne ispite iz člana 74. stava 2. ovog zakona;
 5. da njegovo unapređenje nije suspendovano u skladu sa stavom 4. člana 110. ovog zakona.
- (3) Pri davanju preporuke iz stava 1. tačke 3. ovog člana, Komisija za unapređenje uzima u obzir i disciplinske mjere izrečene policijskom službeniku.
- (4) Interno objavljivanje radnog mjesta iz stava 1. tačke 1. ovog člana detaljnije propisuje ministar podzakonskim aktom na prijedlog rukovodioca.

Clan 76.

Propisano vrijeme provedeno u prethodnom činu

- (1) Najkraće vrijeme provedeno u prethodnom činu koje je potrebno da bi policijski službenik ispunio kriterijume za unapređenje iz člana 75. stava 2. tačke 1. ovog zakona jeste:
 - 1) za unapređenje iz čina policajca u čin starijeg policajca - tri godine;
 - 2) za unapređenje iz čina starijeg policajca do čina mladeg inspektora - četiri godine u svakom činu;

3) za unapredenje iz cina mladeg inspektora do cina višeg inspektora - cetiri godine u svakom cinu za policijske službenike sa IV i VI stepenom školske spreme i dvije godine u svakom cinu za policijske službenike sa VII stepenom školske spreme;

4) za unapredenje iz cina višeg inspektora do cina glavnog inspektora - tri godine u svakom cinu.

(2) Pored najkraceg vremena potrebnog za unapredenje iz stava 1. tacke 4. ovog clana, policijski službenik koji se prijavljuje za unapredenje iz cina višeg inspektora u cin samostalnog inspektora ili iz cina samostalnog inspektora u cin glavnog inspektora mora imati najmanje VI stepen školske spreme.

(3) Pri racunanju vremena iz stava 1. ovog clana priznaje se samo stvarno vrijeme provedeno na dužnosti u policijskom organu.

(4) Izuzetno od stava 2. ovog clana, kao stvarno vrijeme provedeno na dužnosti priznace se i vrijeme koje je policijski službenik proveo u eksternom premještanju u skladu sa clanom 65. ovog zakona ili u premještanju u inostranstvo u skladu sa clanom 66. ovog zakona ili radeci u nekoj drugoj ustanovi za policijsku obuku.

Clan 77.

Postupak unapredenja

(1) Kadrovska služba policijskog organa priprema godišnju listu slobodnih radnih mjesta za sve cinove za unapredenje, sa izuzetkom pocetnih cinova.

(2) Lista iz stava 1. ovog clana dostavlja se rukovodiocu koji odlucuje o pokretanju postupka za unapredenje.

(3) Na osnovu odluke iz stava 2. ovog clana, rukovodilac formira Komisiju za unapredenje i imenuje tri clana ciji su cinovi jednaki ili viši od cinova koji se zahtijevaju za radno mjesto za koje se kandidati razmatraju za unapredenje, a imaju najmanje cin višeg inspektora.

(4) Prije objavljivanja slobodnih radnih mjesta iz clana 75. stava 1. tacke 1. ovog zakona, Komisija za unapredenje razmatrasve slucajeve posebnih unapredenja u skladu sa clanom 78. ovog zakona.

(5) Komisija za unapredenja preporucuje rukovodiocu kandidate koji su dobili najviše bodova na internim testovima iz clana 74. stava 2. ovog zakona u skladu sa brojem slobodnih radnih mjesta koja su interno objavljena.

(6) Za policijske službenike koji ne moraju pristupiti internim testovima iz clana 74. stava 2. ovog zakona, kao glavni indikator za unapredenje uzimaju se ocjene rada i te ocjene navode se u odluci o unapredenju.

Clan 78.

Posebno unapredenje

(1) Policijski službenik ciji je rad u prethodne tri godine ocijenjen sa najvecom mogucom ocjenom, koji je postigao izvanredne rezultate i znacajno dopriniosio povecanju bezbjednosti u BiH i bezbjednosti njenih gradana, te koji je proveo u trenutnom cinu najmanje pola vremena propisanog za sticanje višeg cina i koji ispunjava uslove iz clana 75. ovog zakona, može biti unaprijeden u sljedeci viši cin.

(2) Policijski službenik može biti unaprijeden na ovakav nacin najviše dva puta u toku svoje profesionalne karijere.

(3) Policijski službenik ne može biti unaprijeden na nacin iz stava 1. ovog clana u cin višeg inspektora i iznad.

(4) Sve slucajeve posebnog unapredenja razmatra Komisija za unapredenja formirana u skladu sa clanom 77. stavom 3. ovog zakona.

(5) Odluku o prijeveremenom ili posebnom unapredenju iz stava 1. ovog clana odobrava rukovodilac, na osnovu prijedloga Komisije za unapredenje.

Clan 79.

Odluke o unapredenju

(1) Odluke o unapredenju u viši cin, posebnim unapredenjima i sticanju višeg cina iz clana 74. stava 3. ovog zakona pismeno se obrazlažu.

(2) Lista unaprijedenih policijskih službenika objavljuje se na oglasnoj tabli policijskog organa.

(3) Policijski službenik koji se prijavio za unapredenje može podnijeti žalbu Odboru za žalbe policijskih službenika u roku od osam dana nakon objavljivanja liste iz stava 2. ovog clana. Žalba odgaga postupak unapredenja.

(4) Kada Odbor za žalbe policijskih službenika odluci po svim podnesenim žalbama, Komisija za unapredenje objavljuje konacnu listu kandidata nominovanih za unapredenje na oglasnoj tabli policijskog organa.

(5) Kada bude unaprijeden u viši cin, policijskog službenika na radno mjesto u novom cinu raspoređuje rukovodilac. Pri tom raspoređivanju, uzima se u obzir izrecena sklonost unaprijedenog policijskog službenika i daje se prioritet sklonostima policijskih službenika koji su dobili najviši broj bodova Komisije za unapredenja.

(6) Policijski službenik prihvata radno mjesto iz stava 5. ovog clana.

(7) Nacin na koji Komisija za unapredenje dodjeljuje bodove Policijskom službeniku određuje se pravilnikom iz clana 74. stava 1. ovog zakona.

Odjeljak 3 - Ocjenjivanje rada policijskih službenika

Clan 80.

Ocjena rada

- (1) Policijski organ najmanje jednom godišnje vrši ocjenu rada svih policijskih službenika kako bi se utvrdilo ispunjavaju li poziv službe i naredbe koje izda nadređeni i zadovoljavaju li profesionalne standarde neophodne u izvršavanju policijskih zadataka.
- (2) Ocjena rada preduzima se radi;
 - a) obezbjeđivanja djelotvornog sredstva za procjenu rada policijskih službenika;
 - b) podsticanja službenika da daju maksimum svojih sposobnosti;
 - c) identifikovanja nedostataka u radu i problema, bilo iz kojeg područja rada, a koje treba otkloniti;
 - d) priznavanja istaknutog rada, davanja podsticaja za bolji rad te postavljanja novih radnih ciljeva.
- (3) Ocjenu rada policijskog službenika sacinjava i potpisuje po hijerarhiji neposredno nadređeni.
- (4) Ocjenu rada policijskog službenika koji radi na rukovodecem - radnom mjestu sacinjava zamjenik rukovodioca policijskog organa, a potpisuje je rukovodilac.
- (5) Detaljni postupak i kriterijume ocjene rada policijskih službenika propisuje ministar pravilnikom, na prijedlog rukovodioca.

Clan 81.

Nacin ocjenjivanja

- (1) Policijski službenik ocjenjuje se sljedećim ocjenama:
 1. ne zadovoljava;
 2. zadovoljava;
 3. dobar;
 4. vrlo dobar;
 5. odličan.
- (2) Postupak ocjene rada policijskog službenika pokrece neposredno nadređeni koji ima najmanje cin starijeg narednika i najmanje jedan viši cin od policijskog službenika koji se ocjenjuje. Ocjene utvrđuje rukovodilac organizacione jedinice nadređenoga koji pokrece postupak, a koji ima najmanje cin inspektora.
- (3) Policijski službenik dobija kopiju ocjene svog rada i potpisuje je.
- (4) Policijski službenik koji se ne slaže sa ocjenom svog rada može podnijeti žalbu Odboru za žalbe policijskih službenika u roku od osam dana nakon što primi kopiju ocjene rada.

Clan 82.

Rezultati rada

- (1) U slucaju da je policijski službenik dobio ocjenu rada "ne zadovoljava", bice ponovo ocijenjen tri mjeseca nakon godišnje procjene rada. U toku ta tri mjeseca policijski službenik ce biti pažljivo nadgledan. Po proteku tog roka, ukoliko nije došlo do zadovoljavajućeg stepena poboljšanja u radu, može se preduzeti sljedeće:
 1. interni premještanje unutar policijskog organa u skladu sa cinom policijskog službenika;
 2. prestanak radnog odnosa.
- (2) Proces ponovnog ocjenjivanja ne sprečava pokretanje disciplinskog postupka zbog loših rezultata rada.

Clan 83.

Evidencije ocjene rada

- (1) Ispunjene i potpisane obrasce o ocjeni rada kadrovska služba evidentira i pohranjuje u službenikovom dosjeu.
- (2) Policijski službenik ima slobodan pristup svojim ocjenama rada.
- (3) Obrazac ocjene rada ostace u licnom dosjeu policijskog službenika, a kada policijski službenik napusti službu zbog odlaska u penziju, davanja otkaza ili drugacijeg prestanka radnog odnosa, pohranice se u arhivu.

GLAVA IX - NAKNADE (PLATA, DODACI I OSTALE NAKNADE)

Odjeljak 1 - Naknade

Clan 84.

Naknade policijskim službenicima

- (1) Naknade policijskom službeniku su plata, dodaci i ostale naknade propisane ovim zakonom.
- (2) Naknade policijskom službeniku su plata, dodaci i ostale naknade propisane Zakonom o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine.
- (3) Plata policijskog službenika veže se uz njegov cin.

Odjeljak 2 – Plata

Clan 85.

Osnovica plate i koeficijenti cinova

- (1) Obracun plata za policijske službenike vrši se prema zajednickoj osnovici plata za zaposlene u institucijama BiH, koju određuje Vijeće ministara.
- (2) Policijski službenici su kategorisani u 11 koeficijenata cinova, tako što se svakom cinu pripisuje koeficijent u pojedinom platnom razredu, koji je jednak za sve policijske organe.
- (3) Najviši koeficijent cina pripisuje se cinu glavnog generalnog inspektora policije i jednak je koeficijentu koji se pripisuje položaju zamjenika ministra. Najviši koeficijent cina je tri i po puta veci od najnižeg koeficijenta cina. Najniži koeficijent cina se pripisuje cinu policajca.
- (4) Ostale koeficijente cinova koji se pripisuju ostalim cinovima, a prema odredbama st. 2. i 3. ovog clana, uvrđuje Vijeće ministara posebnim propisom.

Clan 86.

Obracun plate

Platne stavke i nacin obracuna su:

1. osnovna plata: osnovna plata određuje se tako što se osnovica plate određena u skladu sa clanom 85. stavom 1. ovog zakona pomnoži s koeficijentom cina koji je utvrđen posebnim propisom iz clana 85. stava 4. ovog zakona;
2. radno iskustvo: plata se uvecava za 0,5 % za svaku punu godinu radnog iskustva, s tim da ukupno povecanje ne može biti veće od 20%.

Odjeljak 3 - Dodaci

Clan 87.

Dodatak za posebne uslove rada

- (1) Zavisno od rizika, odgovornosti, složenosti ili posebnih radnih uslova na određenim radnim mjestima, rukovodilac odlucuje o trajnom određenom dodatku za posebne uslove rada na takvim radnim mjestima.
- (2) Dodatak za posebne uslove rada trajno je vezan za radna mjesta iz stava 1. ovog clana te ne može biti izmijenjen ukoliko ne nastupe nove posebne radne okolnosti.
- (3) Dodatak za posebne uslove rada iznosi do 30% osnovne plate.
- (4) Uz dodatak iz stava 3. ovog clana, u posebnim okolnostima i na prijedlog rukovodioca, ministar ce odrediti veci trajni dodatak za pojedina radna mjesta. Taj dodatak iznosi 10% osnovne plate.
- (5) Dodatak za posebne uslove rada isplaćuje se policijskom službeniku sve vrijeme trajanja plaćenog odsustva ili bolovanja.

Clan 88.

Dodatak za vanredne radne rezultate

- (1) Na osnovu vanrednih i objektivno ocijenjenih radnih rezultata policijskog službenika, rukovodilac može odluciti o jednokratnom dodatku na platu tom službeniku do 30% osnovne plate.
- (2) Dodatak za izvanredne radne rezultate iz stava (1) ovog člana može se isplatiti istom policijskom službeniku najviše dva puta godišnje, i to u različitim mjesecima.
- (3) Odluka iz stava 1. ovog clana bice objavljena na oglasnoj tabli policijskog organa.

Odjeljak 4 - Ostale naknade

Clan 89.

Placeno odsustvo

Policijski službenik ima pravo na naknadu plate do visine jedne plate, zajedno sa dodatkom za posebne uslove rada, i to za vrijeme godišnjeg odmora i placenog odsustva kao i za period odsustvovanja sa posla zbog bolesti ili invalidnosti, a koje prema propisima o zdravstvenom osiguranju mora isplatiti policijski organ.

Clan 90.

Naknade za privremeni interni premještaj

- (1) Policijski službenik koji je, prema clanu 64. ovog zakona, premješten na drugo radno mjesto, koje je 80 km ili više udaljeno od njegovog trenutnog radnog mjesta, ima pravo na naknade za privremeni interni premještaj.
- (2) Uz osnovnu platu koja je određena cinom policijskog službenika, naknade iz stava 1. ovog clana su:
 - a) naknada troškova za odvojeni život;
 - b) naknada za odgovarajući smještaj.

(3) Policijski službenik koji je premješten po licnom zahtjevu nema pravo na naknade za privremeni interni premještaj.

(4) Odredba stava 1. ovog člana ne primjenjuje se na policijskog službenika koji je prvi put raspoređen na posao.

Član 91.

Prava u slučaju viška radne snage

(1) U slučaju otpuštanja zbog viška radne snage u skladu sa odredbama ovog zakona, otpušteni policijski službenik ima pravo na otpremninu u iznosu od najmanje šest mjesecnih plata.

(2) Otpremnine iz stava 1. ovog člana iznosi 12 mjesecnih plata za policijske službenike koji imaju najmanje 15 godina radnog iskustva.

Član 92.

Smrt policijskog službenika

(1) Policijski službenik koji izgubi život na dužnosti sahranjuje se na mjestu koje odredi njegova porodica iz člana 38. stava 3. ovog zakona na trošak policijskog organa.

(2) Policijski organ snosi sljedeće posmrtno troškove:

a) troškove za prevoz posmrtnih ostataka na mjesto sahrane;

b) putne troškove za dva prateća lica;

c) trošak za grobnicu ukoliko nije već obezbijedena na drugi način;

d) druge uobicajene troškove u iznosu koji određuje ministar.

(3) Porodica koju je preminuli policijski službenik izdržavao ima pravo na jednokratnu finansijsku pomoć u iznosu posljednje neto-plate koju je primio preminuli uvećane šest puta.

Član 93.

Druge vrste naknada

Policijski službenici imaju pravo i na sljedeće naknade:

a) za troškove javnog prevoza na posao i sa posla;

b) za obroke (bonovi za ručak);

c) regres;

d) u slučaju smrti člana uže porodice;

e) za troškove usavršavanja (naknada za obuku, obrazovanje i produženja vazduhoplovne licence-takse i ljekarski pregledi);

f) otpremnina;

g) za službene puteve (troškovi prevoza i dnevnica).

Član 94.

Podzakonski akti o ostalim naknadama

Vijeće ministara u podzakonskom aktu utvrđuje kriterijume, uslove i iznose naknada iz ovog odjeljka ovog zakona.

GLAVA X - RADNI USLOVI

Član 95.

Radni i socijalni propisi

Zakon o radnim odnosima i ostali zakoni kojima se uređuju prava i obaveze iz radnog odnosa primjenjuju se na policijske službenike i kadete ukoliko nije drugacije određeno ovim zakonom.

Član 96.

Radno vrijeme

(1) Prosječno radno vrijeme je 40 časova sedmicno.

(2) Uobicajeno radno vrijeme je osam časova dnevno. Rukovodilac može odrediti drugacije radno vrijeme u sljedećim

slučajevima:

a) kada je potreban kontinuitet rada;

b) kada se određeni zadaci moraju izvršiti u određenim rokovima ili u planiranom vremenskom periodu.

Clan 97.

Rad u posebnim uslovima

- (1) Policijski službenik obavezan je da radi u posebnim uslovima u slučaju kada su takvi uslovi neophodni za izvršenje zadataka policijskog organa.
- (2) Posebnim uslovima smatraju se: rad po vanrednom rasporedu, rad u dvokratnoj smjeni, rad u smjenama, rad subotom, nedeljom, praznicima i ostalim slobodnim danima, rad nocu i rad na pojedinim lokacijama.
- (3) Drugi načini rada u posebnim uslovima mogu biti određeni ako to zahtijeva bezbjednosna situacija ili ako je to jedini način da se obave određeni zadaci koji ne mogu biti odgođeni ili se moraju završiti u određenom roku.
- (4) Rukovodilac detaljnije određuje razloge iz kojih se drugi način rada u posebnim uslovima iz stava 3. ovog člana može odrediti, a može ovlastiti i druge policijske službenike koji rade na rukovodećim radnim mjestima da to odrede.
- (5) Za poslove iz stava 2. ovog člana policijski službenici imaju pravo na naknadu u novcu ili slobodnim satima. Na prijedlog rukovodioca, ministar će podzakonskim aktom utvrditi način isplate i iznos ovih naknada.

Clan 98.

Ogranicenja prekovremenog rada

- (1) U slučaju da je potrebno obaviti hitan posao ili zadatak do određenog roka ili u određenom vremenskom periodu, izdaje se naredba policijskim službenicima za prekovremeni rad.
- (2) Prekovremeni rad iz stava 1. ovog člana može trajati do četiri sata dnevno i ne više od 20 časova sedmicno.

Clan 99.

Placeni godišnji odmor

- (1) Policijski službenici imaju pravo na najmanje 18, a najviše 30 radnih dana placenog godišnjeg odmora, zavisno od dužine radnog iskustva.
- (2) Godišnji odmor na koji policijski službenici imaju pravo određen je kako slijedi u tabeli:

GODINE RADNOG ISKUSTVA Radni dani:

- od 6 mjeseci do 3 godine 18
- od 3 do 5 godina 20
- od 5 do 7 godina 22
- od 7 do 10 godina 23
- od 10 do 12 godina 24
- od 12 do 15 godina 25
- od 15 do 20 godina 27
- od 20 do 25 godina 29
- preko 25 godina 30

- (3) U smislu ovog zakona, u dane godišnjeg odmora ne računaju se subota, nedelja, praznici i drugi neradni dani.
- (4) Po odluci rukovodioca, a kao nagrada za izvanredne rezultate rada, policijski službenik ima pravo na dva dodatna slobodna radna dana.
- (5) Policijski službenik može iskoristiti svoj godišnji odmor u cjelini ili u dva dijela. Prvi dio koristi se bez prekida u trajanju od najmanje 12 radnih dana u toku kalendarske godine. Drugi dio koristi se najkasnije do 30. juna naredne godine.
- (6) Trajanje i raspored godišnjih odmora za narednu godinu utvrđuju se prije kraja tekuće godine.
- (7) Izuzetno od stava 5. ovog člana, rukovodilac može promijeniti raspored godišnjih odmora zbog izuzetno važnih operativnih razloga.

Clan 100.

Placeno odsustvo

- (1) Policijski službenik ima pravo na placeno odsustvo do pet radnih dana u jednoj kalendarskoj godini, u sljedećim slučajevima:
 - smrt člana uže porodice do tri radna dana
 - smrt srodnika do jednog radnog dana
 - njegovanje člana uže porodice do tri radna dana
 - rođenje deteta do tri radna dana
 - sklapanje braka do pet radnih dana
 - selidba do dva radna dana
- (2) Placeno odsustvo iz stava 1. ovog člana odobrava rukovodilac.

Clan 101.
Neplaceno odsustvo

Na zahtjev policijskog službenika, rukovodilac može odobriti neplaceno odsustvo u periodu od najduže 30 dana u jednoj kalendarskoj godini.

Clan 102.
Beneficirani penzijski staž

Policijski službenici imaju pravo na beneficirani penzijski staž po kojem se svakih 12 mjeseci provedenih na dužnosti racuna kao 16 mjeseci službe.

GLAVA XI - DISCIPLINSKA ODGOVORNOST

Clan 103.
Disciplinska odgovornost policijskog službenika

(1) Policijski službenik je disciplinski odgovoran za povrede službene dužnosti propisane ovim zakonom, nastale kao rezultat njegove krivice.

(2) Krivica odgovornost za krivično djelo ne isključuje disciplinsku odgovornost policijskog službenika, ukoliko je počinjenje krivičnog djela takode i povreda službene dužnosti.

(3) Oslobodenje od krivične odgovornosti ne podrazumijeva istovremeno i oslobodenje od disciplinske odgovornosti.

(4) Disciplinski postupak detaljnije propisuje ministar podzakonskim aktom nakon konsultacija sa rukovodiocima organa.

(5) Disciplinski postupak mora biti fer i transparentan. Tokom disciplinskog postupka, policijski službenik uživa sljedeća prava koja se razraduju podzakonskim aktom iz stava 4. ovog clana:

1. pravo da bude pravovremeno obaviješten o optužbi za povredu službene dužnosti i o dokazima, kao i pravo da pismeno odgovori na optužbu ili da se njegova usmena izjava zapiše;
2. pravo na fer i javno saslušanje u razumnom roku od strane tijela utvrđenih ovim zakonom. Javnost može biti isključena sa saslušanja ako to zahtijevaju interesi morala, javnog reda i državne bezbjednosti demokratskog društva, ili ako je to u interesu maloljetnika ili zaštite privatnog života, ili javnost može biti isključena do neophodne mjere u posebnim okolnostima kad bi javno saslušanje ometalo interese pravčnosti prema mišljenju tijela utvrđenih ovim zakonom;
3. pravo da ne iskazuje protiv sebe, pravo da se od optužbe brani sam ili uz stručnu pomoć advokata kojeg sam izabere te pravo prisustvovanja svakom saslušanju u postupku;
4. pravo na javno izricanje odluke;
5. pravo na podnošenje žalbe na odluku disciplinske komisije ustanovljene prema ovom zakonu.

Clan 104.
Lakše povrede službene dužnosti

Lakše povrede službene dužnosti su:

1. nenošenje ili neispravno nošenje uniforme, naoružanja ili opreme;
2. nedolazak na posao u određeno vrijeme ili odlazak sa posla prije kraja radnog vremena;
3. nepažljivo i neuredno čuvanje dokumenata i podataka;
4. neopravdano odsustvo sa dužnosti u trajanju od jednog dana u jednom mjesecu;
5. izazivanje svade i narušavanje međuljudskih odnosa;
6. nekorektno i nepristojno ponašanje prema kolegama, zaposlenicima ili posjetiocima;
7. konzumiranje alkohola u toku radnog vremena;
8. spavanje na dužnosti.

Clan 105.
Teže povrede službene dužnosti

(1) Teže povrede službene dužnosti su:

1. neizvršavanje, nesavjesno, neblagovremeno ili nepažljivo izvršavanje službenih zadataka;
2. izbjegavanje obaveza vezanih za profesionalnu obuku i usavršavanje;
3. četiri ili više lakših povreda službene dužnosti;
4. neopravdano odsustvo sa dužnosti u trajanju dužem od jednog ali kraćem od tri dana u jednom mjesecu;
5. neovlašteno korištenje sredstava povjerenih radi izvršavanja zadataka i dužnosti;
6. vršenje aktivnosti koje nisu u skladu sa interesima policijskog organa ili bez prethodnog odobrenja starješine;
7. ponašanje koje onemogućava, ometa ili otežava drugima izvršavanje službenih zadataka;
8. nepružanje stručne pomoći građanima u ostvarivanju njihovih zakonskih prava;

9. ponašanje koje narušava ugled policijskog organa;
 10. neizvršavanje ili nedovoljno preduzimanje mjera u okviru vlastitih dužnosti neophodnih za obezbjeđenje objekata, lica i povjerenih sredstava i stvari;
 11. sprecavanje građana ili pravnih lica u ostvarivanju njihovih prava pri podnošenju zahtjeva, žalbi, pritužbi, molbi i drugih podnesaka, ili neodlučivanje po tim podnescima u zakonskom roku;
 12. nepružanje pomoci drugom policijskom službeniku koji traži pomoc kada mu je pomoc neophodna za izvršavanje njegovih službenih zadataka;
 13. prikrivanje cinjenica o nacinu izvršavanja službenih radnji ili upotrebi sile od strane drugog policijskog službenika, koji je nacinom izvršenja službene radnje ili upotrebom sredstava prisile pocinio težu povredu službene dužnosti;
 14. cinjenje ili necinjenje koje vodi otkrivanju službene tajne;
 15. samovoljno napuštanje dužnosti ili mjesta cuvanja određenog objekta ili lica, koje može imati štetne posljedice za policijski organ;
 16. dolazak na posao u pijanom stanju ili pod uticajem alkohola ili korišćenje narkotika ili opijata za vrijeme radnog vremena;
 17. sprecavanje, izbjegavanje ili odgaganje sprovođenja internih postupaka prema sebi, odbijanjem da se podvrgne testu ili psihofizickom ispitivanju;
 18. narušavanje javnog reda i mira, posebno nepristojnim i grubim ponašanjem, tucom ili bilo kojom drugom aktivnošću kojom se narušava javni red i mir i tom aktivnošću narušava ugled policijskog organa, bez obzira na vrijeme i mjesto događaja;
 19. davanje netacnih podataka koji uticu na donošenje odluka nadležnih organa ili izazivaju druge štetne posljedice;
 20. neopravdano odsustvo sa dužnosti u trajanju od tri uzastopna dana ili od ukupno pet dana u toku jedne kalendarske godine;
 21. zloupotreba bolovanja;
 22. upotreba sile, odnosno vatrenog oružja u suprotnosti sa ovim zakonom;
 23. zloupotreba službenog položaja;
 24. odbijanje izvršavanja zakonitih naredbi izdatih u cilju izvršavanja službenih zadataka i dužnosti;
 25. ucestovanje u politickim aktivnostima koje nisu u skladu sa službom policijskog službenika, bilo za vrijeme ili van dužnosti;
 26. vršenje diskriminacije pri izvršavanju dužnosti, po osnovu rase, boje kože, pola, jezika, religije, politickog ili drugog opredjeljenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla ili bilo po kojem drugom osnovu,
- (2) Teže povrede službene dužnosti iz stava 1. ovog clana stepenuju se bodovima na sljedeci nacin:
- povrede iz tac. 1. do 3. - 5 bodova;
 - povrede iz tacke 4. do 6. - 10 bodova;
 - povrede iz tacke 7. do 11. - 15 bodova;
 - povreda iz tacke 12. - 20 bodova;
 - povrede iz tacke 13. do 19. - 25 bodova;
 - povrede iz tacke 20. do 26. - 30 bodova.

Clan 106.

Pokretanje internog postupka

- (1) Interni postupak zbog povrede službene dužnosti pokrece se na osnovu:
 - a) pritužbe građanina;
 - b) zahtjeva jednog ili više zaposlenih u policijskom organu;
 - c) zahtjeva neposredno nadređenog policijskog službenika; ili
 - d) zahtjeva šefa kancelarije za žalbe i pritužbe građana pri ministarstvu.
- (2) Interni postupak vodi odjel za unutrašnju kontrolu.
- (3) Svako ko primi informaciju o ili pritužbu na policijskog službenika prosljedice tu informaciju ili pritužbu odjelu za unutrašnju kontrolu u roku od 24 casa.
- (4) Interni postupak za lakše povrede službene dužnosti mora se završiti u roku od 30 dana od dana prijave odjelu za unutrašnju kontrolu.
- (5) Interni postupak za teže povrede službene dužnosti mora se završiti u roku od tri mjeseca od dana prijave odjelu za unutrašnju kontrolu, a može se produžiti za još dva mjeseca u zavisnosti od složenosti slucaja.

Clan 107.

Izricanje disciplinske sankcije

- (1) Disciplinske sankcije za lakše povrede službene dužnosti izrici rukovodilac nakon sprovedenog internog postupka iz člana 106. ovog zakona.
- (2) Disciplinske sankcije za teže povrede službene dužnosti izrici disciplinska komisija nakon sprovedenog disciplinskog postupka iz člana 109. ovog zakona.
- (3) Odluka o disciplinskoj odgovornosti dostavlja se policijskom službeniku.

Član 108.

Disciplinska komisija

- (1) Disciplinsku komisiju uspostavlja rukovodilac, a članovi su predsjedavajući, dva člana i isti broj zamjenika članova. Dva člana i jedan zamjenik moraju imati čin samostalnog inspektora ili viši čin, a drugi član i drugi zamjenik moraju biti državni službenici. Najmanje dva člana disciplinske komisije moraju biti diplomirani pravnici.
- (2) Predsjedavajući disciplinske komisije je policijski službenik najvišeg čina koji je diplomirani pravnik.
- (3) Način rada, glasanja i donošenja odluka reguliše se podzakonskim aktom iz člana 103. stava 4. ovog zakona.

Član 109.

Pokretanje disciplinskog postupka

- (1) Za teže povrede službene dužnosti, odjel za unutrašnju kontrolu u roku od sedam dana nakon sprovedenog internog postupka iz člana 106. ovog zakona dostavlja disciplinskoj komisiji zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka.
- (2) Disciplinska komisija odlukom pokreće disciplinski postupak u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva odjela za unutrašnju kontrolu.
- (3) Zahtjev i odluka o pokretanju disciplinskog postupka zbog teže povrede službene dužnosti dostavlja se policijskom službeniku.
- (4) Disciplinska komisija donosi odluku o disciplinskoj odgovornosti u roku od 60 dana nakon prijema zahtjeva iz stava 1. ovog člana.

Član 110.

Disciplinske sankcije

- (1) Za lakše povrede službene dužnosti, propisane u članu 104. ovog zakona, mogu se izreci sljedeće disciplinske sankcije:
 - a) pismena opomena;
 - b) novčana kazna u iznosu od 15% jedne osnovne mjesečne plate policijskog službenika.
- (2) Za teže povrede službene dužnosti, propisane u članu 105. ovog zakona, mogu se izreci sljedeće disciplinske sankcije:
 - a) novčana kazna;
 - b) obustavljanje unapredenja u viši čin;
 - c) prekid radnog odnosa.
- (3) Novčana kazna za teže povrede službene dužnosti te prestanak radnog odnosa izricu se prema sljedećoj tabeli:

Bodovi

Minimalna sankcija zasnovana na postotku osnovne jednomjesečne plate
Maksimalna sankcija zasnovana na postotku osnovne jednomjesečne plate
5 do 9 kazna od 15% za 2 mjeseca kazna od 15% za 3 mjeseca
10 do 14 kazna od 15% za 3 mjeseca kazna od 20% za 4 mjeseca
14 do 19 kazna od 20% za 4 mjeseca kazna od 30% za 5 mjeseca
20 do 24 kazna od 20% za 5 mjeseca kazna od 30% za 6 mjeseca
25 ili više kazna od 20% za 6 mjeseca prestanak radnog odnosa
- (4) Za 20 i više bodova izricu se i disciplinska sankcija obustavljanja unapredenja u viši čin za vremenski period od 12 mjeseci do 3 godine.
- (5) Ako se policijski službenik tereti za dvije ili više povreda proisteklih iz istog događaja, disciplinska odgovornost utvrđuje se za svaku povredu zasebno, a izricu se jedinstvena disciplinska sankcija za sve povrede. Odluku o jedinstvenoj disciplinskoj sankciji disciplinska komisija donosi prema povredi kojoj se pripisuje najviše bodova, a ostale povrede uzimaju se u obzir kao otežavajuće okolnosti prilikom odlučivanja o vrsti i visini disciplinske sankcije iz stava 3. ovog člana.
- (6) Prilikom odlučivanja o disciplinskoj sankciji, bodovi pripisani za svaku povredu u proteklih pet godina se zbrajaju, množe sa faktorom 0,2 te pribrajaju bodovima pripisanim za disciplinsku povredu po kojoj se postupa.
- (7) Svakoј lakšoj povredi službene dužnosti pripisuje se jedan bod koji se dodjeljuje za period od dvije godine od dana izricanja disciplinske sankcije i primjenjuje za buduće povrede službene dužnosti u tom roku.

(8) Obavezna disciplinska sankcija prekida radnog odnosa izrice se za teže povrede službene dužnosti iz člana 105. stava 1. tačke 13. do 26. ovog zakona, ako je povreda pocinjena sa umišljajem ili usljed krajnje nepažnje, a nisu utvrdeni olakšavajuće okolnosti u prilog policijskom službeniku.

(9) Obavezna disciplinska sankcija prekida radnog odnosa izrice se kada policijski službenik sakupi 60 ili više bodova za povredu po kojoj se postupa i ranije povrede službene dužnosti u proteklih pet godina.

(10) Obavezna disciplinska sankcija prekida radnog odnosa izrice se ako je policijski službenik pravosnažno osuđen za krivično djelo na kaznu zatvora od šest mjeseci ili težu kaznu.

(11) Sve disciplinske sankcije izrecene za povrede službene dužnosti upisuju se u licni dosje policijskog službenika.

Član 111.

Pravo žalbe na odluku o disciplinskoj odgovornosti

(1) Protiv odluke o disciplinskoj odgovornosti može se podnijeti žalba Odboru za žalbe policijskih službenika u roku od 15 dana od dana prijema odluke.

(2) Odbor za žalbe policijskih službenika o žalbi odlučuje u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.

Član 112.

Suspenzija

(1) Policijski službenik može da bude privremeno suspendovan sa zadatka i dužnosti koje obavlja ili suspendovan iz policijskog organa ako je protiv njega pokrenut krivični ili disciplinski postupak i ako se, uzimajući u obzir prirodu krivičnog djela ili prirodu teže povrede službene dužnosti kao i okolnosti pod kojima je pocinjeno krivično djelo, odnosno teža povreda službene dužnosti, može osnovano vjerovati da bi se inače štetilo interesima službe ili internom postupku.

(2) Rukovodilac je odgovoran za donošenje odluke o privremenoj suspenziji u skladu sa stavom 1. ovog člana.

(3) Suspenzija policijskog službenika određena u skladu sa stavom 1. ovog člana može trajati do okončanja disciplinskog ili krivičnog postupka.

(4) Tokom suspenzije službeno oružje i službena legitimacija policijskog službenika oduzimaju se i zabranjeno mu je nositi službenu uniformu.

(5) Policijski službenik koji je primio odluku o suspenziji iz stava 1. ovog člana može podnijeti žalbu na odluku o suspenziji Odboru za žalbe policijskih službenika u roku od 3 dana od prijema odluke. Žalba ne odgađa izvršenje odluke.

Član 113.

Isplata plate tokom suspenzije

(1) Tokom suspenzije iz policijskog organa, policijski službenik ima pravo na 55% svoje plate. U posebnim slučajevima, kada ima porodicu koju izdržava, policijski službenik ima pravo na iznos do 65% svoje plate.

(2) Policijski službenik ima pravo na punu naknadu svoje plate i druga prava po osnovu rada ako se utvrdi da nije odgovoran za težu povredu službene dužnosti niti za pocinjenje krivičnog djela.

Član 114.

Trajanje postupka

(1) Za lakše povrede službene dužnosti, interni postupak i donošenje odluke o sankciji od strane rukovodioca mora biti okončano u roku od 60 dana od dana kada je povreda pocinjena ili dana kada je prijavljena odjelu za unutrašnju kontrolu.

(2) Za teže povrede službene dužnosti, interni postupak i disciplinski postupak mora da bude okončan u roku od devet mjeseci od dana kada je povreda prijavljena odjelu za unutrašnju kontrolu.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, kada se protiv policijskog službenika vodi krivična istraga, pokrece se disciplinski postupak i policijski službenik se suspenduje do okončanja krivičnog postupka ili do okončanja krivične istrage.

Član 115.

Disciplinski spisi

(1) Policijski organ vodi evidenciju o disciplinskim sankcijama izrecenim policijskim službenicima.

(2) Kopija odluke o disciplinskoj odgovornosti stavlja se u licni dosje policijskog službenika.

GLAVA XII - ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Član 116.

Odgovornost policijskog službenika

- (1) Policijski službenik obavezan je policijskom organu da nadoknadi materijalnu štetu na imovini policijskog organa koju je prouzrokovao namjerno ili iz grube nepažnje tokom obavljanja dužnosti.
- (2) Policijski službenik obavezan je policijskom organu da nadoknadi štetu koju policijski organ mora nadoknaditi oštećenim građanima i pravnim licima, a koju je, namjerno ili iz grube nepažnje, prouzrokovao policijski službenik tokom obavljanja dužnosti.
- (3) Svaki službenik policijskog organa obavezan je da, odmah po saznanju, podnese izvještaj o pricinjenoj šteti.

Clan 117.

Utvrđivanje i nadoknada štete

- (1) Komisija koju uspostavlja rukovodilac utvrđuje štetu, iznos i okolnosti pod kojima je šteta prouzrokovana.
- (2) Rukovodilac i policijski službenik mogu napraviti pismeni sporazum o iznosu i načinu nadoknade štete.
- (3) Na osnovu izvještaja komisije i sporazuma, rukovodilac donosi odluku o nadoknadi štete, iznosu, roku i načinu nadoknade. U skladu sa iznosom nadoknade i na osnovu zahtjeva policijskog službenika, rukovodilac može dozvoliti isplatu u ratama.
- (4) Ako je šteta pricinjena na imovini, na zahtjev policijskog službenika rukovodilac može odobriti da šteta bude nadoknadena uspostavom predašnjeg stanja na trošak policijskog službenika u određenom roku.

Clan 118.

Odgovornost države za štetu

- (1) U skladu sa zakonom, BiH je odgovorna za štetu pricinjenu fizičkim i pravnim licima kao rezultat postupanja policijskih službenika u izvršenju ili vezano za izvršenje zadataka policijskog organa.
- (2) BiH ima pravo da zahtijeva od policijskog službenika, za kojeg se utvrdi da je odgovoran za štetu iz stava 1. ovog člana, da nadoknadi iznos isplacen trecim licima, ako je prouzrokovana šteta posljedica njegove grube nepažnje ili namjere ili neovlaštenih radnji ili postupaka.

GLAVA XIII - PRESTANAK RADNOG ODNOSA

Clan 119.

Osnove prestanka radnog odnosa

Policijskom službeniku prestaje radni odnos, te automatski gubi status policijskog službenika, u sljedećim slučajevima;

1. kada svojevrijedno da otkaz;
2. kada dobije ocjenu "ne zadovoljava" na kraju probnog rada;
3. kada navršši 65 godina života i zakonom propisani penzijski staž ili 40 godina penzijskog staža;
4. kada je zbog zdravstvenog stanja trajno nesposoban da obavlja službene dužnosti, a da pri tom ne ispunjava uslove za premještanje na drugo odgovarajuće radno mjesto unutar policijskog organa;
5. kada dva puta uzastopno dobije negativnu ocjenu za rad (član 82);
6. gubitkom državljanstva BiH;
7. sticanjem državljanstva druge države, ako je to u suprotnosti sa zakonima BiH;
8. zbog viška radnika;
9. kada mu je za krivično djelo izrečena pravosnažna kazna zatvora od šest mjeseci ili teža kazna;
10. kada mu je izrečena disciplinska sankcija prestanka radnog odnosa;
11. istekom mandata rukovodioca, odnosno zamjenika rukovodioca policijskog organa iz člana 2. stava 1. ovog zakona, ukoliko je prije imenovanja na tu dužnost radio u policijskom organu na koji se ovaj zakon ne primjenjuje.

Clan 120.

Obaveza razduženja službenih sredstava

- (1) Policijski službenik kojem je prestao radni odnos u policijskom organu obavezan je da razduži sva sredstva, uređaje i opremu koju je zadužio u roku od sedam dana od dana prestanka radnog odnosa.
- (2) Na dan prestanka radnog odnosa, službeno oružje i legitimacije policijskog službenika oduzimaju se i zabranjeno mu je nositi službenu uniformu.

GLAVA XIV – ODBOR ZA ŽALBE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Clan 121.

Uspostavljanje i nadležnost Odbora za žalbe policijskih službenika

- (1) Odbor za žalbe policijskih službenika je nezavisno tijelo Vijeća ministara sa nadležnostima utvrđenim članom 9. Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine.

- (2) Odbor za žalbe policijskih službenika nadležan je za donošenje odluka po žalbama koje podnesu policijski službenici protiv odluka koje su donijela policijska tijela BiH u pogledu statusa policijskog službenika ili u slučajevima propusta policijskog tijela da donese odluku u pogledu statusa policijskog službenika.
- (3) Odluke Odbora za žalbe policijskih službenika su konačne i moraju se izvršavati bez odgađanja, s tim da mogu biti predmet sudskog preispitivanja u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine, a dostavljaju se podnosiocu žalbe i policijskom tijelu u roku od osam dana od dana donošenja.
- (4) Odbor za žalbe policijskih službenika odlučuje o žalbi u roku od 30 dana od prijema žalbe, osim žalbe na odluku o suspenziji, o kojoj odlučuje u roku od tri dana.
- (5) Žalba podnesena Odboru za žalbe policijskih službenika odgađa izvršenje odluke policijskog tijela, osim žalbe na odluku o suspenziji.
- (6) Odbor za žalbe policijskih službenika obrađuje podatke i vodi evidencije u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 122.

Sastav Odbora za žalbe policijskih službenika

- (1) Odbor za žalbe policijskih službenika ima sedam članova, od kojih su četiri člana policijski službenici, a tri člana su državni službenici.
- (2) Članovi Odbora za žalbe policijskih službenika, koji su policijski službenici, moraju imati najmanje čin samostalnog inspektora. Od ukupnog broja članova, najmanje pet članova moraju biti diplomirani pravnici.
- (3) Svaki policijski organ predlaže ministaru po dva policijska službenika za članove Odbora za žalbe policijskih službenika, a koje ministar predlaže Savjetu ministara na izbor i imenovanje, na mandat od četiri godine.
- (4) Član Odbora za žalbe policijskih službenika mora biti nezavisan u svom radu i nepristrasan.
- (5) Član Odbora za žalbe policijskih službenika može biti razriješen dužnosti prije isteka mandata po proceduri propisanoj Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine.
- (6) U Odboru za žalbe policijskih službenika moraju biti zastupljeni svi konstitutivni narodi.

Član 122a.

Postupak i način rada Odbora za žalbe policijskih službenika utvrđen Poslovníkom o radu

Postupak i način rada Odbora za žalbe policijskih službenika, u mjeri u kojoj nisu propisani Zakonom o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine, utvrđuju se Poslovníkom o radu Odbora za žalbe policijskih službenika koji usvaja Vijeće ministara.

DIO CETVRTI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 123.

Prelazna odredba o zapošljavanju

- (1) Do 31. 12. 2012. godine policijski organi mogu zapošljavati policijske službenike koji su trenutno zaposleni u službama za sprovođenje zakona u Bosni i Hercegovini, na osnovu javnog konkursa za sve čino ve, uključujući i čin policajca i mladeg inspektora. U tom periodu odredbe Poglavlja V neće se primjenjivati na navedena zapošljavanja, osim ako ovim članom nije drugačije predviđeno.
- (2) U smislu ovog člana, pod policijskim službenikom iz stava 1. smatra se lice ovlašteno da primjenjuje policijske ovlasti i postupa kao ovlašteno službeno lice prema zakonima o krivičnom postupku u Bosni i Hercegovini, što isključuje lica koja nisu ovlaštena da primjenjuju policijske ovlasti, već samo obavljaju određene poslove i zadatke koji mogu biti vezani za policijske aktivnosti.
- (3) Članovi 55. i 58. ovog zakona ne primjenjuju se na lica koja se zapošljavaju na osnovu stava 1. ovog člana.
- (4) U prelaznom periodu iz stava 1. ovog člana, policijski organi će vršiti zapošljavanje kadeta prema odredbama Poglavlja V i VI ovog zakona na dva nivoa pristupanja policijskim snagama iz člana 42. ovog zakona.
- (5) Rukovodilac će donijeti pravilnik o postupku izbora i zapošljavanja policijskih službenika tokom prelaznog perioda iz stava 1. ovog člana. Ovaj pravilnik će u najvećoj mogućoj mjeri biti usklađen s opštim ciljem i svrhom ovog zakona, te će se njime utvrditi, između ostalog, omjer policijskih službenika i kadeta koji se zapošljavaju u skladu sa st. 1. i 4. ovog zakona, kao i nabrojati službe koje predstavljaju službe za provođenje zakona iz stava 1. ovog člana.
- (6) Za vrijeme trajanja prelaznog perioda iz stava (1) ovog člana, odredbe POGHLAVLJA VIII-ČINOVI, PROCJENA RADA I UNAPREĐENJE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA, Odjeljka 2. Unapređenje policijskih

službenika, neće se primjenjivati, a ministar će na prijedlog rukovodioca, u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovog Zakona, donijeti pravilnik o proceduri za unapređenje policijskih službenika u prelaznom periodu.

Clan 124.

Prelazna odredba o imenovanju

(1) Prvo imenovanje rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskog organa prema ovom zakonu vrši se po isteku roka od najkasnije šest mjeseci, nakon stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Izuzetno od clana 59. ovog zakona, za prvo imenovanje rukovodioca i zamjenika, rukovodioca policijskog organa, kandidati za te položaje ne moraju ispunjavati uslov od tri godine rada u cinu glavnog inspektora.

Clan 125.

Pravilnik o platama

(1) U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, Vijeće ministara usvojice Pravilnik o platama i naknadama za policijske službenike, a na osnovu prijedloga ministara zasnovanog na prijedlogu rukovodioca i u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) U roku od mjesec od dana stupanja na snagu ovog zakona, Vijeće ministara usvojice novu osnovicu za obracunavanje plata policijskih službenika prema clanu 85. ovog zakona.

(3) Policijskim službenicima kojima po novoj strukturi plate bude obracunata niža osnovna plata, dodijelice se licna prelazna suma koja ce se obuhvatiti u buducem povecanju plata.

Clan 126.

Dodjela cinova

(1) Policijskim službenicima koji su na dan stupanja na snagu ovog zakona zaposlenici policijskog organa dodjeljuje se cin u skladu sa odredbama ovog clana.

(2) Uslovi za dodjelu cina su sljedeci:

a) godine policijskog radnog iskustva koje su propisane clanom 76. ovog zakona kao uslov za unapređenje u navedeni cin;

b) prethodna radna mjesta;

c) godine rada na trenutnom radnom mjestu;

d) obrazovanje propisano ovim zakonom za navedeni cin;

e) disciplinska evidencija.

(3) U smislu ovog clana, "policijsko radno iskustvo" podrazumijeva efektivno radno iskustvo steceno u svojstvu lica ovlaštenog da primjenjuje policijska ovlaštenja i da postupa kao ovlašteno službeno lice prema zakonima o krivicnom postupku koji su na snazi u Bosni i Hercegovini ili prema zakonima koji su bili u primjeni prije stupanja na snagu tih zakona, što isključuje radno iskustvo steceno u svojstvu lica koje nije bilo ovlašteno da primjenjuje policijska ovlaštenja, vec je samo obavljalo određene poslove i zadatke koji mogu biti vezani za policijske aktivnosti.

(4) Radno iskustvo policijskog službenika sa VI i VII stepenom školske spreme uzima se u obzir od dana završetka obrazovanja.

(5) Postupak dodjele cinova iz ovog clana ce se detaljnije urediti podzakonskim aktom iz stava 5. clana 69. ovog zakona.

Clan 127. (Brisan)

Clan 128.

Propisi Savjeta ministara

U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, Vijeće ministara usvojice propise:

- o obliku policijske iskaznice i znacke te izgledu policijske uniforme (clan 5. stav 3.);

- o upotrebi sile (clan 27, stav 4.);

- o tekstu zakletve (clan 58. stav 2.);

- o nacelima privremenog premještaja u drugu instituciju (clan 65. stav 4);

- o pravima, dužnostima i odgovornosti policijskih službenika premještenih na rad izvan područja BiH (clan 66. stav 3.);

- o cinovima policijskih službenika (clan 69. stav 5.);

- o drugam oblicima naknada (clan 94.);

- pravilnik o platama (clan 125. stav 1.).

Clan 129.

Propisi ministra

U roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona, ministar će donijeti propise:

- 1) o načinu držanja i nošenja oružja i municije (član 6.);
- 2) o načinu i rasporedu testiranja (član 50.);
- 3) o nastavnim programima i planovima obuke
- 4) o trajanju osnovne obuke i obavezama kadeta u toku obuke
- 5) o usavršavanju policijskih službenika (član 57. stav 2.);
- 6) o proceduri o internom premještanju policijskih službenika (član 64. stav 7.);
- 7) o proceduri za unapređenje policijskih službenika (član 74.);
- 8) o internom objavljivanju slobodnih radnih mjesta (član 75. stav 4.);
- 9) o ocjeni rada (član 80. stav 5.);
- 10) o načinu i visini naknada za rad u posebnim uslovima (član 97. stav 5.);
- 11) o disciplinskom postupku (član 103. stav 4.);
- 12) pravilnik o nagradama.

Član 129a.

Propisi

Svi podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine biće usaglašeni sa odredbama ovog Zakona, u roku od mjesec dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 130.

Prelazna odredba o ispunjavanju uslova o zapošljavanju

- (1) Ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano i u skladu sa međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine, nijedno lice, ni pod kojim okolnostima, ne može biti u radnom odnosu po snovu ovog zakona, ako su mu Međunarodne policijske snage Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: IPTF) odbile certifikaciju ili mu je IPTF ukinuo ovlaštenje za vršenje policijskih ovlaštenja.
- (2) Ukoliko ovim Zakonom nije drugačije propisano, u skladu sa međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine, i pored osnova koje su propisane u pogledu prekida radnog odnosa policijskog službenika, radni odnos policijskog službenika prekida se i ne produžava se ni u kom obliku, niti na bilo koji način, i ni pod kojim okolnostima, ako je policijskom službeniku IPTF odbio certifikaciju, odnosno ako mu je IPTF ukinuo ovlaštenje za vršenje policijskih ovlaštenja.
- (3) Stavovi (1) i (2) ovog člana ne primjenjuju se na lica kojima je IPTF odbio certifikaciju, a koje će u skladu sa odredbama ovog zakona biti zaposlena u policijskom organu nakon stupanja na snagu ovog zakona.
- (4) Lica iz stava (3) ovog člana izuzimaju se od primjene člana 46. tačka b) ovog zakona.
- (5) Da bi se smatralo «licem kojem je IPTF odbio certifikaciju» u smislu odredbe stava (3) ovog člana, lice je prilikom podnošenja prijave za prijem u radni odnos dužno da priloži dokaz o tome da mu je IPTF odbio certifikaciju.
- (6) Dokaz iz stava (5) ovog člana smatra se «traženom dokumentacijom» u smislu člana 51. stav (1) ovog zakona i podnosi se:
 - a) u pisanoj formi, i
 - b) uz njega se podnosi primjerak odgovarajućeg dokumenta IPTF-a kojim se potvrđuje odbijanje certifikacije.

Član 131.

Propisi rukovodioca

U roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona, rukovodilac će donijeti propise o sljedećem:

- 1) o nošenju policijske uniforme (član 5. stav 2.);
- 2) o povjerljivim informacijama policijskog organa (član 37. stav 2.);
- 3) o zapošljavanju i postupku odabira policijskih službenika tokom prelaznog perioda (član 123. stav 5).

Član 132.

Prestanak važenja ranijeg zakonodavstva

- (1) Danom stupanja na snagu ovog zakona, prestaju da važe propisi policijskog organa, kao i drugi propisi kojim se regulišu pitanja propisana ovim zakonom.
- (2) Do donošenja odgovarajućih propisa navedenih u ovom zakonu, policijski organ primjenjuje propise iz stava 1. ovog člana, u mjeri u kojoj nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 133.

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PS BiH broj 40/04
28. maja 2004. godine
Sarajevo
Predsjedavajući Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Martin Raguž, s.r.

Predsjedavajući Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Mustafa Pamuk, s.r.

"Službeni glasnik BiH", broj 27, od 15. juna 2004.godine
Ugrađene izmjene i dopune: 63/04(v.p.), 5/06(v.p.).